

چەند رېپروونى يەك

بۆ خوشك و برايانمان لە هەندەران

عەلى بابىر

چاپى يەكەم

٢٠٠٢ز

١٤٢٣ك

www.alibapir.net

پیش از چاپ
تأیید شد
دانش
۱۹ فروردین ۱۴۰۳

چەند رېږوونى يەك

بۇ خوشك و برايانمان له هەندەران

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

عەلى باپىر

چاپى يەكەم

۲۰۰۲ز

۱۴۲۳ك

www.alibapir.net

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا
قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ
* وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ
أَنْفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (الحشر: ١٨ - ١٩)

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

www.alibapir.net

پیشکش بی

۱-بہو کہ سانہی کہ بہی بہ لگو فہتوای شہرعی ملی
ری ہی ہندمران ناگرن.

۲-بہو کہ سانہی کہ ماودی گہشت و سفہرو مانہوہیان لہ
ہندمران وک ہل و دہرفہتیک بو خرمہتی باشت و کارو چالاکی
چاکتر تہ ماشا دہکھن .

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

www.alibapir.net

ئەم نامىلكەيە

الحمد لله و السلام على رسول الله محمد و آله و من والاھ

خوينەرە بەرپزەگان ! ئەم نامىلكەيە لە ئەسلدا وتاریكە لە پۇژی (١٤/ذوالقعدة/١٤٢٢) دا بەرانبەر بە (٢٠٠٢/١/٢٧) لە لایەن بەندەو دراوو بە تايبەت ئاراستەى ئەو براو خوشكە مسولمانانەمان كراو كە بە ھەر ھۆيەك بوو پريان كەوتۆتە ولاتانى دەرەو بە تايبەت پوژئاوا (ئەوروپا و ئەمەريكا)، وە ەك دە (١٠) پېروونی و ئامۆزگارى دلسوزانە ئاراستەيان كراو، پاشان براى بەپزەم كاك (مەلا بلال قەلادزەيى) لە كاسيئەو ھيئاويەتە سەر قاقەزو، دوايش بو خۆم دووبارە پييداچوومەو لە ھەر جۆيەك بە پيوستم زانى دەسكارى ھەندىك وشەو تەعبيريم كرد.

خو پاداشتى كاك مەلا بلال بداتەو ئەم نامىلكەيەش ببيتە مايەى بەھرەو سوود ئى وەرگرتنى خوشك و برايانى مسولمان لە دەرەو و نيوخۆى كوردستانيش دا.

ameer.maktab@yahoo.com

f /AliBapir

yt /AliBapir

f /MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

www.alibapir.net

پیشه کی

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على المبعوث رحمة للعالمين محمد و اله و صحبه اجمعين و من اهتدى بهديه و سار بسيرته باحسان الى يوم الدين .

براو خوشکه به پیزه کانی هه ندران ، نهو براو خوشکه به پیزو خۆشه و یستانه مان که به تایبته له و لاتانی پۆژئاوادا نیشته جین جا چ به شیوهی کاتی چووین چ به یه کجاری لهوئ سه قامگیر بووین ، پاش سه لام و ریز پی راگه یاندنتان له خوای گه وره ده پاریمه وه که ئیوهش و ئیمهش و هه موو لایه که تهوفیق و هیدایهت بدات که نهو پینچ و دوو پۆژهی ژیا نی دنیا به شیوهیه که به سهر بهرین و بگوزهرینین که له دنیا دا پی ی سهر بهرین و له دوا پۆژیشدا شایستهی نهو بهین که به پرده زامهندی خواو به ههشتی بهرین شاد بین.

به پیزان ! بی گومان ژیا نی دنیا تا قیگهیه وه کو خوای گه وره ده فرمویت: ﴿ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْفُورُ ﴾ (الک: ۲) واته: نهو زاتهی که ژیا ن و و مردنی پمخساندوون تا کو تا قیتان بکاته وه کامه تان کرده وهی با شتره .

یان وه که ده فرموی: ﴿ إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴾ (الکف: ۷) ، واته: ئیمه نه وهی که له سهر زه ویدایه پازاندو مانه ته وه تا کو تا قی یان بکهینه وه کامیان کرده وهی با شتره .

که بیگومان مه به ست له کرده وه (عمل) هه م کرده وهی دل ده گریته وه که بریتی یه له نیهت و نیازو مه به ست و خوشویستنی پهروه ردگارو پشت به خوا به ستن و هتد... نهو کرده وانهی که پییان ده گوتری (اعمال القلوب)، وه هه م ده برین (تعبیر) هکانی زمان ده گریته وه ، هه م کرده وهی نه دنامه کانیش

دهگريتهوه، بهلئى وشهئى (عمل) له زاراوو بهكارهينانى شهرعذا
هموو چالاكئيه دهروونى و دهبرينى و جهستهئى و پوالهتئيهكانى
ئينسان دهگريتهوه .

كهواته ئينسان بويه دروست بووه و له سهر زهوى داندراره تاكو تاقي
بگريتهوه ، وه مهيدانى پيشپر كهو تاقي كردنه وهش مهيدانى كردهويه،
چ كردهويه عهقل (دل)^(١) چ زمان چ ئهندامه پوالهتئيهكان .

جا بو ئهويه كه خواى پهروهردگار زياتر به شايستهئى ئهوه مان برانئت
تەوفيق و هيدايهتئى خوى به ئيمه بيه خشيت تا ژيانى دونيامان به شيويهكى
سهرهبرانه و پوو سوورانه بگوزهرهينين ، وه سهره انجام پهزامه ندى خواو
پاداشتئى نهپراوهئى خوا كه بهمهشتئى رازاوه نهپراويه وهدهست بينين ،
بيگومان پيوستئى مان به ناموزگارى و ناراسته كردن و بهرچاو پوونى ههيه .

منيش وهك دلسوزئى خوتان به باش و به پيوستم زانى كه (١٠) ده
خالتان ناراسته بكهم وهك (١٠) ده ناموزگارى و بهرچاوپوونى، دياره تهنيا
هر ئيوهش (ئه و براو خوشكانه مان كه له هه ندهران نيشتهجين) ناگريتهوه ،
بهلكو هه نديكيان گشتين به لام من به تايبهت ناراستهئى ئيوهيان دهكهم،
مه به ستيشم له ئيوه براو خوشكانمان كه سهر به (كۆمهلى ئيسلامى)ن، چ
وهك ئه ندام وهك دوست و لايهنگر، وه ههروهها ههرخوشك و براههكى ديكهئى
مسولمان كه ئه و ناموزگارى و پينمونئى يانهئى كه ئيمه ناراستهيان دهكهين
دهكهويته بهر چاو و گوىيان .

(١) وشهئى (قلب) له قورئانيدا وئيراي (دل) وهك مهلبه ندى هست و نهسته دهروونئيهكان
عهقلئيش دهگريتهوه كه مهلبه ندى بيو بۆچون و ليكدانه وهكانه .

یه کهم: هوکاره کانی پوو له هه ندهران کردن

له روانگهی شهرعه وه.

ئهسل له نیشته جی بوونی مسولمان و سه قامگیر بوونی دا شه وهیه که ده بی مسولمان له نیو مسولماناندا و له ولاتی مسولماناندا و له نیو میلله تی مسولماناندا نیشته جی و سه قامگیر بیته و ژیان به سه ره ری و بگوزهرنی.

له و باره وه ههم له نایه ته کانی قورشان دا ههم له فره مایشته کانی پیغه مبهردا (ﷺ) زور به پوونی و پاشکاو ی نامۆزگاری مسولمانان کراوه و ئه وه حه قیقه ته یان خراوه ته بهرچاو که ده بی مسولمان له نیو موسولماناندا بیته و له ژیر سایه و ولاتی مسولمانان دا بیته، خوای پهروه دگار له و باره وه ده فره موی: ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي الْأَرْضِ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا * إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا * فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَغْفِرَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ (النساء: ۹۷-۹۹) واته: ئه وه که سانه ی که فره شته کان گیانیان کیشان له حالیکدا که سته میان له خویان کردبوو، پییان گوتن: ئه وه چیتان بوو به بی ده سه لاتی له نیو ئه هلی کوفرده مابونه وه؟ گوتیان: ئیمه له سه ره زهوی بی ده سه لات کرابووین! فره شته کان پییان گوتن: ئه دی سه ره مینی خوا فراوان نه بوو که کۆچی تیدا بکه؟ جا ئه وانه سه ره نجامیان دۆزه خه و ئه ویش خراپترین سه ره نه نجامه، بیجگه له پیوان و نافرته تان و مندالانیکی بی ده سه لاتکراو که هیچ چاره یه کیان له توانادا نییه و هیچ ده ره تانیکیان نییه نا ئه وانه په نگه خوا لییان خوش بیته بیگومان خوا لیخوشبوو و لیپوردهیه.

له م سنی نایه ته دا خوای پهروه دگار بۆمان پوون ده کاته وه که که سانیک توانای کۆچ (هجرة) یان هه بیته به لام به هه لێژاردن و ئیختیاری خویان له

شونڤنڭ دا دابنیشن که دهسه لاتی کوفری به سهر دایه و کافرستانه و ناتوانن وهک پیویست دینداری خویان بکهن ، نهوه گونا هبارن وه فریشته کان سهرزه نشتیان دهکهن له کاتی گیان کیشان دا ، پاشان خوی گه وره هندی کهس له و حوکمه هلدایری و جیایان دهکاته وه، دهفرموی: کهسانڭ که له بهر بی دهسه لاتی و له بهر پی نه کران و دهسه پاچهیی چ پیاو بن چ نافرته بن چ منال بن نهوانه ی که هیچ دهره تان و دهره تیکیان نیه بۆ خو دهریاز کردن ، نهوانه رهنگه و نزیکه خوا لییان بیوری ، چونکه هیچ دهره تان و دهسته لاتیکیان نیه که خویان له و واقیعه دهریازیکهن^(۲) .

هروه ها پیغه مبهري ﷺ له فرموده یه کی دا دهفرموی: (اَنَا بَرٌّ مِنْ كُلِّ مُسْلِمٍ يُقِيمُ بَيْنَ أَظْهَرِ الْمُشْرِكِينَ قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَلِمَ قَالَ: لَا تَرَأَى نَارَهُمَا) رواه ابوداود والنسائي والترمذي وصححه الالباني في ارواء الغلیل. واته: من له هر مسولمانڭ بهریم و حاشای لی دهکهم که له نیو هاوبهش پهیدا که راندا نیشته جی ده بی و له نیوانیاندا دهژی، گوتیان: نه ی پیغه مبهري خوا بوچی؟ دهفرموی: نابی ناگره کانیان له یه که وه دیار بن ، واته: نابی موسلمان و کافر له یه که وه نزیک بن مادام مسولمانه که بی دهسه لات بیت و توانای دینداری و مسولمانه تی ناشرکراو بی منه تانه ی نه بی .

هروه ها پیغه مبهري خوا ﷺ فرموده یه تی: (من جامع المشرك و سکن معه فانه مثلہ) (رواه ابو داود و حسنه الالباني)

واته: هر که سیڭ له گهل هاوبهش بۆ خوا دانهراندا کو بییته وه له شونڤنڭ له گهل ی نیشته جی بیت، نهوه وهک وی وایه.

^(۲) دیاره وهک زانایان گوتویانه (عسی من الله واجبة لأن الکريم اذا أطمع أعطى) واته: هرکاتیک خوی بهخشهر وشه ی رهنگه و نهوانه یه (عسی و لعل) ی بهکارهیتا له فرمایشتی خوی دا دهریاره ی مهسهله یه که نهوه مسوگر نهو شته دهکات و ده بهخششی چونکه بابای بهخشنده عاده تی وایه نهگر نومید و هیوای پیشاندا ده بهخششی ! دیاره بهخشنده یی خواش بی سنوره .

جا براو خوشگانی به پړزو خوښه ویستم!

لیږده پښوېسته چهند راستی یه بزاین:

یه کهم: وهک پښتر گوتمان نه سل له نیشته جی بوونی مسولمان دا نه وه یه که له ژیر سایه ی دهسه لاتیکی نیسلامی و له ژیو خه لکیکی مسولمان دا بیت، که پښتر چهند ده قنکمان به به لکه هیئانه وه پښوېست ناکات دوباره یان بکهینه وه.

دوهم: به لام دیسان له نه سلیشدا پهوا (مباح) یه که مسولمان له هر بسته خاکیکی سهرزمینی خوا دا تبارک و تعالی ژیان به ریته سهر و سه قامگیر ببی و چهندان ثایه تی قورئان نه راستی یه ده که یه نن بو وینه:

﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَامْشُوا فِي مَتَابِعِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ﴾ (الملك: ۱۵)

﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ﴾ (العنکبوت: ۲۰)

﴿وَالْأَرْضُ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ﴾ (الرحمن: ۱۰)

به لام شتیکی ناشکرایه که نه وه پهوا (مباح) بوونه ی تییدا هاتن و چوونی تییکرای سهرزمین و تییدا نیشته جی بوونه ، مهرجدار (مشرط) و به نندار (مقید) کراوه به وه وه که نه گهر نه وه سهرزمینه ی سهری بو ده کری و سه قامی تییدا ده گیری ، له ژیر پکیفی حوکمی نیسلام دا نه بوو، لانی کهم ده بی بابای مسولمان بو دینداری و مسولمانه تی شه خسی و تاییه تی خوی تییدا نازاد و سهر به ست بیت ، نه گهر نا دروست نیه و نه وه خاله ته ی پهوا بوون (الأباحة) ه که نه سل، به هو ی نه و گوران (تغیر) ه که به سهر سهرزمینه که دا هاتوه که بریتیه له پی ندران به مسولمانه تی تییدا کردنی ده گوپی بو قه دهغه (حرام) ، نه وهش به دهقی پوون و پاشکاوی سوونه که پښتر نامارهمان پیان کرد .

سی یه: هه روه ها له و خاله تانهش که بابای مسولمان به هو ی نازاد بوون و پی پیدانی به نه نجامدانی دروشمه کانی نیسلام و نهرک و طاعة و په وشت و

ئەدەبە شەخسىيەكانەو ، سەفەر و ھاتووچۇو نىشتەجى بونى سەرزەمىنى
 كافرانى بەرپەوا (مباح) بى بۇ دەمىنىتەو . بە ئەندازەى ئەو كە ئەگەرى زەرەر
 مەندوبونى خۇى و خىزانى لە پووى عەقىدەى و طاعەت و پەوشت و عادەت
 و ھەلسوكەوتەو بۇ پەيدا دەبىت، ئەگەر لە ئىستاش دا نەبى لە داھاتوودا،
 ئەو ديسان كەم و زۆر حوكمى ئەو سەفەر و ھاتن و چوون و نىشتەجى بونە
 لە ولاتى كافرىستان دا گۇرانى بەسەردا دىت لە ناپەسەندى (الكراهية) يەو
 ھەتا قەدەغەبون (الحُرمة)!

ئەویش لە سەر بناغەى دوو بنچىنەى شرعى (قاعدتين شرعيتين) كە ئەمانەن:
 يەك: ﴿ كل ما يَجُرُّ الحَرَامَ فهو حَرَامٌ ﴾ يان (الوسيلة الى الحرام محرمة) ھەر
 شتىك سەرىكىشى بۇ قەدەغەىك ئەویش قەدەغەى جا زانايانى ئىسلام بىنەماى
 (سد الذريعة) يان لە سەر ئەم بنچىنە شرعىيە بىتات ناو و ھەمووشيان لە سەر
 ئەو رىككەوتون كە ھەر شتىك بە ھەتمى و مسۆگەرى بىتە ماىەى پەيدا بونى
 شتىكى حەرام ئەویش حەرام دەبى با لە ئەسلدا موباحىش بىت : بۇ وىنە :

ھەلقەندى بىرو چاللىك لە سەر رى مىسولمانان ، يان خەوتن لە پىش
 نوژنىكا كە خەرىكە كاتى بەسەرىچى، يان خواردنەوئى ئاوىكى زۆر كە تووشى
 نەخوشى دەكات، يان فرۇشتى چەك لە كاتى ئازاوە و ئاكۆكى نىوخۇدا.

دوو: (درء المفسد مُقَدَّم على جلب المصالح) لا بردنى زىانەكان دەخىتە
 پىش دابىن كردنى بەرژەوئەندىەكان .

دىيارە بە پىى ئەم بنچىنەىەش ھەركاتىك شتىك وىپراى قازانچ و
 بەرژەوئەندى زەرەر زىانىشى تىدابوو ئەو پىويستە بەر لەوئى سەرنجى خىرو
 قازانجەكەى و چۆنىەتى و دەست ھىنانى بدرى تەماشائى زەرەر زىانەكەى و
 چۆنىەتى دوورخستەوئى بدرى ئەگەر بە ھۆى چاوپۆشى لى كردن و گۆى پى
 نەدانى قازانچ و سودەكەشى يەو بىت .

كەواتە: ھەر كاتتىك دۇنياو مەسئۇل بولۇپ كەتسە زەرەرى زىيان و
نەگىبەتلىككە سەۋەب بولۇپ كەتسە بۇ كەتتىك دۇنياو مەسئۇل بولۇپ كەتسە
كەتتىك دۇنياو مەسئۇل بولۇپ كەتسە بۇ كەتتىك دۇنياو مەسئۇل بولۇپ كەتسە
بۇ كەتتىك دۇنياو مەسئۇل بولۇپ كەتسە بۇ كەتتىك دۇنياو مەسئۇل بولۇپ كەتسە
قازانچان سەرى مەيە نەخوات !

پۇختە قىسان :

چوون و سەۋەب بولۇپ كەتسە بۇ كەتتىك دۇنياو مەسئۇل بولۇپ كەتسە
مەرجىك دەۋەت و بۇيى دىندارى و طاعەتى شەخسى خۇي ھەيىت وەك
گەلىك مەسەلە دىكە، پىنچ ھۆكەم شەرىئەتلىك (الأباحة، الندب، الوجوب،
الكرامة، الحرمة) بۇ سەۋەب دەۋەت سەپىن و ناگۇنچى بە مۇتەقىي بىلەن: تەنھا
ھۆكەملىك ھەيە و ھەلەلە يان ھەرام!

چونكە بە پىيى بىنچىنەي (ما لا يتم الواجب إلا به فهو واجب) ئەگەر ئەو
مەبەستە بۇيى بەسەۋەب دەۋەت، يان بۇيى نىشتەجى دەۋەت، سۈننەت بىيى،
سەۋەب و نىشتەجى بۇيى كەش دەۋەت سۈننەت و ئەگەر فەرزىش بىيى
دەۋەت فەرز، ھەروھە بە پىيى بىنچىنەي : (الوسيلة الى الحرام حرام) يان
(مايجز الحرام فهو حرام) ىش، ئەگەر مەبەستەكە ناپەسەند (مكروه) و
قەدەۋە (حرام) بىيى، سەۋەب نىشتەجى بۇيى كەش ھەمان ھۆكەم ۋەدەگىرى و
ئەگەر ھىچ كام لەو چوار ھۆكەم نىشتەجى نەيگەنەۋە ئەۋە لەسەر ئەسلى خۇي
كە (إباحة) يە دەمىنىتەۋە^(۱) بەلام ۋەك پىشتىش گۇتەمان بە مەرجىك لە ئەگەرى
شۈيىنەۋارى بەدو زەرەمەندىكى وا كە لە سەرى قەرزدار بىيىتەۋە سەلامەت و
پارىزداۋ بىيى.

(۱) زاناياى ئىسلام لەو بارەۋە بىنچىنەيكى شەرىيەت داتاۋە كە دەلىل: (للرسائل حكم مقاصدها) ۋاتە: ۋەسەلە
ھۆكەملىك ھەمان ھۆكەم مەبەستەكە خۇيانىيە ھەيە ۋاتە مەبەستە و ئامانچەكان چ جۇرە ھۆكەملىكى
شەرىيەت بىيىنچىتەۋە ھەمان ھۆكەم ۋەسەلە ھۆكەملىك ھەيە ۋاتە مەبەستە و ئامانچەكان چ جۇرە ھۆكەملىكى.

جا خوشك و برا مسولمانه به پیرهكانى هه ندمر انمان !
نیستا لهم بیره تویرینه وهیه که له باره ی : (هۆکارهكانى پرو له هه ندمران
کردن) وه کردمان دهگهینه دوو نهنجامی گرتگ:

نهنجامی یه کهم: له باره ی سهفه ر و کۆچکردن بۆ ولاتانی کافرهستان ،
هم هه لهیه که به موتهقی بهرپهوا دابنری و هم قهدهغهکردنی به موتهقیشی
هر هه لهیه، چونکه ئه کسه ی که به موتهقی به قهدهغه ی دادهنی ئه وه
شتیکی پهوا (مباح) له خه لکی حهرام دهکات و ئه ویش هه له و تاوانه ، چونکه
خوای دادگهر فرمویه تی: ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ السُّبُحُ الْكُذِبَ، هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا
حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ﴾ (النحل: ۱۱۷) واته: وه به درۆ و وه سفی زمانتان
هر له خوتانه وه مه لێن: ئه مه خه لاله و ئه مه حهرامه . تا سه ره نجام درۆ
به ناوی ئایینی خواوه هه لبهستن ..

ههروه ها که سیکیش که به موتهقی به پهوا ی ده زانی و په نا بۆ
بنچینه یه کی شه رعی وه: (الضرورات تبیح المحظورات - ناچاریهکان حهرام
موباح دهکهن) ده بن، دیسان به هه له دا چوونه چونکه نه هه موو پیویستی و
ناچار ی (ضرورة) ئیک پهوا یه قهدهغه ی بۆ بشکینری و ، نه هه موو
قهدهغه یه کیش دروسته له کاتی ناچار ی دا بهرپهوا دابنری، به لکو وه زانیان
گوتویه: (الضرورات تقدر بقدرها) واته: پیویستی یهکان به نه ندازه ی په ک
له سه رکه و تن دیاری ده کرین. دیسان ناگونجی بۆ هه ر جوړه پیویستی و سه ر
تیوه ستانی کیش هه ر جوړه قهدهغه یه ک بشکینری چونکه ئه گهر ئه و ده رگایه
ئاوا به په های ی بکریته وه سنووره کان هه موویان پینشیل ده کرین و ده به زینری
و سه ره نجام هه ندیک که س ه یچ قهدهغه یه ک نامینی که به بیانوو و پاساوی
جوړاو جوړ نه یان شکینی! بۆیه پیویسته بگوتری: (لا یباح کل محرم لکل
ضرورة) هه موو قهدهغه یه ک بۆ هه ر ناچاریه ک موباح ناییت.

بۆيە ھەلۋىستى راست و دروست و شەرى لەو بارەيەو ئەوئەيە كە وەك خستمانە پوو: ھەموو خالەت و مەسەلەكان جوان جوان شى بىرىنەو و پوون بىرىنەو و لە يەك جيا بىرىنەو و لە بەر پۆشنایى دەقە شەرىەكان و بنچىنە شەرىەكان دا تەماشى بىرىن و ھەلبەسەنگىنرین ئەوجار بىرىارى گونجاو و پېر بە پىست و دوور لە تىپەپاندن و (إفراط) و بەزايەدان (تفریط)يان لە بارەيەو بەدرى!

ئەنجامى دووھم: ھەر كەسىك بىھوى سەفەر و كوچ و بىكات بۆ ئەو ولاتانە جا بە ھەر شىوئەيەك بىت و بۆ ھەر كارو مەبەستىك بىت ، وە گوناھبار نەبى، دەبى پرس و پايۇز بە زاناو شارەزايان بىكات و راستگوياىنە و واقىعىيانە خالەت و وەزى خوى بخاتە پوو ، ئىنجا ئەگەر فەتواو بىرىارى سەفەر كردنى بۆ درا بچى ئەگەر نا نەچى، نەك ھەر لە خۆو و بە بى پرس و پايۇزى شەرعزانان مى پىگای ھەندەران و ولاتانى كافرەستان بگرى و بۆ خوى بىتتە موقتى خوى ، يان بابايەكى نەزان و نەشارەزا بىكاتە موقتى ، يان لە سەر بناغەى چاويلىكردن و لاسا كردنەوئەي كۆنرانە !

چونكە لە ھەموو ئەو خالەتانەدا گىرۆدەي ھەلە و پەلەو گوناھبارى دەبىت و وەك پوونىشمان كەردەو سەفەر كردن بۆ ولاتانى دەرەو كە ھەم زۆربەي خەلك و دانىشتوانيان كافرو بىدين و ھەم حوكم و سىستەمى بەرپووەچوونيان طاغوتيانەو ئەفامىيانەن ، مەسەلەيەكى سادەو ساكار ئىە كە ھەر كەسىك راست بووەو بتوانى حوكم و بىرىارى راست و دروستى شەرى لە بارەو بخاتە پوو ، بەلكو مەسەلەيەكى ئالۆزەو پىويستى بە وورەكارى و بەرچاوپوونى تەواو ھەيە ، كە لە لای زاناو شارەزايانى پسپۆر نەبى چىنگ ناكەوى و خواي پەرەردەگارىش فەرموئەي: (فاسألوا أهل الذكر إن كنتم لا

تعلمون) (النمل ۴۳)

ههروهها فەرموێتی: ﴿وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ (النساء: ۸۳)

ناشکراشه کە ئەو لیکۆلینەوه و وردەکاریی یانە تەنها لە بارەى سەفەرکردنى کەسانیکەوه پێوستن کە بۆ مەبەست و کاریکی فەرزو سوننەت وەک بانگه‌واز کردنى خەڵک بۆ ئیسلام یان وەرگرتنى زانستییکی فەرز کە لەو شۆینە نەبێ چنگ ناکەوێ، یان هەر جۆره کارو چالاکی یەکی دیکەى شەری پێویست و پەسەند، یان لانسی کەم پەوا (مباح) وەک بازرگانی حەلال و چاره‌سەری نەخۆشی و گەشت و گەران، دەچنە ئەو وڵاتانە، جا چ بەشیوەی کاتی (بصورتە موقتە) و چ بەشیوەی یەكجاری (بصورتە دائمة)، بەلام کەسانیک کە هەر لە پێوه بۆ مەبەست و ئامانجیکی خراپ و پیس و حەرام بۆ وێنە: رابوردن و مەخووری و داوین پیسی، بەسەفەر دەچن، ئەوه هیچ پێویست بە لێ وریوودنەوه و لیکۆلینەوه ناکات بۆ زانینی هەلویست و حوکمی شەرع و هەر لە سەرەتاوه ئەو جۆره سەفەرانه ناشەری و حەرامن، چونکە وەک پێشتر گوتمان: (الوسيلة الى الحرام محرمة) وه (للسائل حکم المقاصد) ئیدی مادام ئەو کەسە بۆ ئامانج و مەبەستیکی حەرام و پیس ئەو گەشت و سەفەری دەکات، دیاره سەفەرەکی هۆکارو وەسیلەى هیئانەدى ئامانج و مەبەستە خراپ و حەرامەکیەتی و کەواتە هەمان حوکمی ئەویشی هەیە^(۲)

(۲) بۆ نووسینی ئەو بایە تا پادەیهک سوودم لە کتێبی (قضايا فقهية معاصرة) ی د. محمد سعید رمضان البوطي، فصل (الاقامة و التجنس في دار الکفر) ص ۱۸۱ تا ۲۰۴، وەرگرتووه شایەنی بایە کتێبی ئاوبراو باسیکی کورت و پوختیشی لە بارەى (ئین هیئان) لە ئەهلى کیتاب و خواردنی خۆراکیان و سەرپراویان کردووه، بڕوانە ص ۲۰۴ تا ۲۱۴ کە بێگومان بە چەند مەرجیکەوه هەردووکیان پەواو حەلالن.

دووم: مسولمان به هر شیوه یهك و بۆ هر مه به ستك چوو بیته ئه و

ولانان هه ر پئویسته ئه ركه شهرعی یه گانی خۆی جی به جی بکات..

بابای مسولمان چ به هۆکارو پاساویکی رهوار شهرعی بجی بۆ ولاتانی
نامسولمان وهك: بانگه وازو خه لك تیگه یاندن له ئیسلام، وه رگرتنی زانست،
چاره سه ری نه خۆشی، مامه له و بازگانی، گه شت وگه ران، وه چ به بی به لگه و
پاساوی شهرعی بجی، وهك ئه وهی كه هه ر له خۆیه وه و به بی ئامانجیکی دیار
سه ری خۆی هه لگرتبی، یان بۆ هیئانه دی ئامانج و مه به سستیکی ناپه واره و
ناشهرعی و پیس چوو بیت، جا چ به شیوه ی کاتیی یان به یه كجاری له وئ
سه قامگرو نیشته جی بوو بیت، واته هه ر له سه ره تاوه بناغه ی سه فه رو
چوونه كه ی له سه ر زبلی خراپ و ناشهرعی بنیات نابیت وهك مه ندیک كه س كه
به حیساب بۆ رابواردن و خراپه و گوناح و به دفه ری ده چی! به لام له وئ خوا
هیدایه تی ده دات و له گه ل خوا دا ئاشت ده بیته وه! به ئی جا مسولمان چ به
هۆکاریکی شهرعی و به به لگه و پاساویکی شهرعی یه وه بجی بۆ ولاتی
كافره ستان و چ به بی به لگه و پاساوی شهرعی چوو بیت واته چ به شیوه یه ك
چو بیت كه گونا هبار بیت و چ به شیوه یه ك چوو بیت كه گونا هبار نه بیت،
كاتیک له وئ نیشته جی ده بیت و له وئ بوونه كه ی ده بیته ئه مرئ واقع ئه وه ئه و
مسولمانه تا ده گه رپته وه یاخود تا دهرقه تی بۆ دهره خسیت و هه لومه رچی بۆ
له بار ده بیت كه له وئ خۆی دهر باز بکات و بگه رپته وه یان كاره كه ی ئه نجام بدات
و بگه رپته وه، ئه وه پئویسته ئه رکی به ندایه تی خۆی ئه نجام بدات و پئویسته
مسولمانه تی و دینداری خۆی به پی ی توانا بکات، وه باشترین سوود و به هره
وه رگری له و نیشته جی بوونه ی كه له ولاتی كوفردا ده بییت، بۆ وینه ده توانی
له وئ فییری زمان بیت، فییری وونی زمان زانستیكه ئه گه ر به نییه تیکی باشه وه بیت
بۆی به عیبادت له قه له م دهریت، وه ده توانی فییری زانستیك بیت كه له وئ
هه یه ره نگه له ولاتی خۆی دا نه بیت، وه ده توانی فییری كارو پیشه (مه نه) یه کی

حەلال بىت وە دەتوانى خەلك بانگ بىكات بۇ ئىسلام و فىزى دىندارىيان بىكات
واتە خەرىكى پەرورەدەو فىزىكردن بىت و بانگەواز بىكات .

بەكورتى : نابى بلى مادام كاتى خۇى بۇ مەبەستىكى خەراپ و ناشەرى
هاتووم يان بە شىۋەيەكى ناشەرى هاتووم، تازە باھەر بە دواى ناشەرى
بىكەوم ، بەلكو وەكو كوردەوارى دەلەن (زەرەر لە نىۋەى بگەپتەۋە) دەبىنى
لەۋى خوا ھىدايەتى دەۋات و بە شىۋەيەك دەگەپتەۋە بۇ لاي خوا و بە
شىۋەيەك نىيەت و مەبەستەكەى دەگۈپى كە ئەۋەى پابردوۋشى تى
ھەلدەپتەۋە قەرەبوى دەكاتەۋە، واتە: بۇ گوناح چوۋە بەلام دەبىنى لەۋى
توۋشى طاعت و چاكەكارىي و عىبادەتەك دەبى كە خۇاى پەرورەدگار ئەۋەى
پابردوۋشى بۇ دەپۇشى و ئى دەسپتەۋە و پاكى دەكاتەۋە.

چونكە زۆر كەس ھەبۋە كە خۇاى بەخشەر پەرورەدگار لەۋى ھىدايەتى
داۋە ، لەۋى كە ژيانى ئەۋرۈپى و پۇژئاۋاىيەكان دەبىنى لە پوى
ئەخلاقى و مەعنەۋى و ئىنسانىيەتىيەۋە، لە پوى خىزانى و كۆمەلەيەتىيەۋە،
لەپۋى بەھا مەعنەۋىيەكانەۋە و بەراۋردى دەكات ئەگەل ئەۋەى كە لەۋاتى
مىسولماناندا ھەيە ، ئىنجا لەۋى قەدر و قىمەتى دىنى خۇاى پەرورەدگار
دەزانى ، لەۋى نىعمەتى صلەى رەحم و خىزمايەتى و تۆكمە و توند و تۆلى
خىزان و براىەتى و پىژر ئىحترام و بەزەيى و ھاۋكارى و بە تەنگ يەكدىيەۋە
بوون و بە دەم يەكەۋە چوون و ئەۋ سىفەت و و خەسلەتە بەرزانە دەزانى كە
تەنھا بەرھەم و زانەى ئىمان و ئىسلامن و بەس لە كۆمەلگاي مىسولماناندا
دەبن، كە واتە كابر بۇ ھەر مەبەستىك و بە ھەر شىۋەيەك چوۋبىت ، دواى
ئەۋەى كە لەۋى نىشتەجى دەبىت، پىۋىستە ئەۋەندەى لە تواناي دايە ھەول
بىدات كە بە شىۋەيەك رەفتار بىكات و بىجولتەۋە كە ھەتا لەۋىيە خوا ئى پازى
بىت ، وە ژيانەكەى بە عىبادەت و طاعت بۇ حىساب بىكرىت.

سىيەم :چۆنيەتى ھەلسەنگاندنمان بۇ ولاتانى كافرەستان

سەبارەت بە ھەلسەنگاندن و نرخاندنمان بۇ پۇژئاوا وە بۇ ھەر ولاتىكى تر
لە ولاتانى نا ئىسلامى واتە: لەو ولاتەى كە مسولمانان تىدا نىشتەجى نىن
، ياخود مسولمانان تىياندا كە مینە (اقلية)ن وە زۆربەى خەلكە كانيان نا
مسولمانە ، چا چ نەصرانى بن چ بت پەرست بن چ خوانەناس (ملحد) بن،
خاوەنى ھەردىنك بن و ھەر بەرنامە يەكيان ھەيىت ، نابى ئىمە لە
ھەلسەنگاندنى وەزعى ئەو ولاتانەدا تووشى نا دادگەرى ببين و بى وىژدانى
بنوئىن ، بۆيە بە كورتى دەلىل : خەلكى ئەو ولاتانە نە ھەموو شتىكيان
باشە نە ھەموو شتىكيشيان خراپە، ئىمەش پىويستە چاك و خراپ و
پاست و چەوتى ئەو شوئانە لە يەك جىياكەينەو بۇ ويئە نازادىي بىروپا كە
لە پۇژئاوا ھەيە، مافى مرقۇ كە تارادەيەك ھەيە، ھەلبەتە ئىمە زۆر
تىيىنى مان لە سەر ئەوانەش ھەيە بەلام بە تەئكىد تا ئەندازەيەك نازادىي
بىروپا ھەيە وە تا ئەندازەيەك ئىنسان ژيانى داين دەكرى و پىزى لى دەگىرى،
ھەروەھا لە پووى گىرنگى پىدانى لەش ساغى و وە لە پووى پىشكەوتنى
پىشەسازى و تەكنەلۇژياو وە لە پووى خوئىندەوارى و پۇشنىرى و
.. ھتدو، ئەوانە ھەمويان لايەنى ئىجابى و چاكن لەو ولاتانەدا كە دەتوانىن
لىيان بە ھەرمەند ببين.

بەلام لەو لاشەوە ژيانى ماددە پەرستى ، ژيانى ئاژەلى و ئارەزووخوازى ؛
ھەلوەشانەوەى خىزان، سستى و لىك ھەلوەشانى پەيوەندىيە
كۆمەلايەتىيەكان ، داوین پىسى و بلاوبونەوەى ماددە سىركەرو
سەرخۆشكەرەكان ، ئەنجامدانى دزى و پىگىرى و جۆرەھا تاوان و خراپە
ئەوانە بىگومان ھەمويان شتى بەزەپو خراپن و نابى توخنيان بکەوين .
بەلى مسولمان دەبى عاقل بى و لە چاكة كانيانەوە فىرى چاكة بىت لە

خراپه کانیښیه وه پهنډو عیبرهت وهریگری، ته ماشا بکات شه و لایه نانه ی که بوونه ته هوی بهره و پیش چوونی پوژناوایی به کان و شه و لاتانه، شه و لایه نانه یان تیدا بکاته جی سهرنج و ته ماشای خوی و بههره و سوودیان لی وهریگری، نهک بجیت له شته زیان به خش و خراپه کانیاندا ته ماشایان بکات واته: مسولمان ده بی وهک ههنگ (میش ههنگوینه) بیت که شیله ی گوله کان دهریژیت و دواپی ههنگوینیان لی دروست دهکات نهک وهکو میشه ره شه که به سهر خالی رهش و پیسه وه دهنیشی و ده بیت ته مایه ی بلو بوونه وهی نه خوشی! چونکه طبع و میزاجه که ی وایه! پیشینانیش وتویانه: تهیری گول عاشقی داری ژه قنه موته.

که سانیکمان هه ن دهچن بو پوژناوا و ده زانن که خه لکی شه وروپا و پوژناوا به بی بهندو باری و ره وشت نزمی و به ره قص و دانس بهره و پیش چوون، نه خیر وانی به به لکو نه وان به داهینان و بهره و پیش بردن و گه شه کردنی پیشه سازی و تهکنه لوجیا بهره و پیش چوون، به تاقیگا (مختبر) به کان ولاتیان بهره و پیش چووه به کارخانه و کارگه کانیان و به شه و نخونی و رهنج و زحمهت و به هول و کوششی زوریان، نهک به بی ماندووبون و به ره لدایی و به ره قس و سهما و مهی خوری و به کارهینانی ماده سپکه ره کان، وه شه گهنج و لات و لووتانه ی ولاتانی پوژناوایی که له سهر جاده و شه قامه کان دهبینرین که ههر له خه یالی گه ده و داوینیان دان، له راستی دا نه وانه شه که سانه نین که شارستانی تی ماده ی پوژناواییان له سهر شانیان بنیات نراوه و تهکنه لوژیای پوژناوا نه وانه به گه پریان نه خستوه و شه به جیماو و داماوانه نین که ولاتیان بهره و پیش برده و! به لکو شه زانا و فهیله سوف و هه لکه وتوو و بیر تیژانه ی که هه میشه له هول و کوشش دان و کارده کهن و له تاقیگه و کارگه کان دا شه و پوژان

پیکهوه گری ددهن و خه ریکی دۆزینه وه (اکتشاف) ن له هه موو بواره کانی زانست و ئاشنایی به مرؤف و سروشت و ده وره بهر و بوونه وهردا؛ ئا نهوانه ن که ولاتانی ئه وره پاییان به ره و پیش برده .

که واته ئیمه پیویسته ته ماشای ئه و جوړه که سانه یان بکهین و ته ماشای لایه نه باش و ئیجابه کانی ئه و ولاتانه بکهین ، نه ک لایه نه سه لبی و ناپیک و پر که م و کوپه کانیان که مایه ی پوچه لی و گهنده لی یان و درهنگ یان زو و سهریان به فه تاره ت ددهن .

به کورتی پیویسته ئیمه ههنگ و میش ههنگینه بین شیه ی گولی شته باشه کانیان بمژین نه ک میشه ره شه بین به سه ر خاله ره ش و پیس و ناتو او یه کانیانه وه بنیشین ، ئاشکرا شه که هه ر که سه به پی ی میزاج و سروشتی خو ی هه ل سو که وت ده کات وه ک خوای گه وره و توانا ده فه رمو یه ت: ﴿قُلْ كُلُّ يَعْمَلْ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرُكُمُ اَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ اَهْلٰى سَبِيْلًا﴾ (الاسراء: ۸۴) واته: بلی هه ر که سه به گو ی ره ی ئه وه که شایه نیه تی کار ده کات جا په ره و ده ر دگارتان زاناره داخوا کی رنی پاستری گرتوه ، پیشینانیش جوانیان گوتوه (گوژه چی تیدا بیت هه ر ئه وه ی لی ده رژی) ، بویه ئه گه ر ده مانه وی هه می شه عه ودالی چاکی و پاکی و پووناکی بین ، پیویسته سه ره تا هه ول بدهین هه لگری چرای ئیمان و هی دایه تی خوای به رزو مه زن بین .

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

www.alibapir.net

چوارەم: چۆنەتی ھەلسوگەوتی مسولمان

لەگەل خەلکی ئەو ولاتانە دا

براو خوشکە مسولمانە بەرپزەکان! زێڕونی و نامۆزگاری چوارەم بۆتان ئەوەیە کە مسولمان کاتیک دەچیتە ولاتی کافرەستان و لێی نیشتهجی دەبی بەدالەدان (امان) دەچیتە ئەو، واتە دەبی ناگاداربیت و بزانی کە دەچیتە ئەو دەچیتە ژێر سیبەری ئەوان وەک پەنابەر (لاجی) یک بۆ ئەو دەچیت و ئەوان پەیمانی ئی وەردەگرن و ئەویش بۆیان پەنجە مۆر (نیمزا) دەکات کە ھاوولاتییهکی باش بیت و پەنابەریکی باش بیت.

جا مسولمان مادام بەئەمان دەچیتە ژێر سیبەری ئەوانەو پێویستە ئەو بزانی کە ئەوانە واتە خەلکی ولاتانی کافرەستان ھەرچەندە ئەھلی کوفرن بەلام مال و سامانیان، ئابروو و کەرامت و ناموسییان، گیان و خوینیان، ھەموو شتیکیان دەبی لە دەستی مسولمان سەلامەت بێ و نابێ بلی چونکە ئەھلی کوفرن و ھەرچی بۆم ھەلکەوئ ئەو بۆ من حەلال و پەوایە!! نەخیر بەلکو ئەھلی کوفریش وەک ئەھلی ئیسلام خوین و ناموس و کەرامت و مال و سامانیان قەدەغەییە و پێویستە پارێزراو بێ؛ ئەوەندە ھەییە لەکاتی جەنگ دا خوینی ئەھلی کوفر بۆ تۆ حەلالە و مالی حەلالە و بۆ تۆ دەبیته غەنیمەت، بەلام لەحالتی تەعامول و ھەلسوگەوتدا ئەفس و مال و ناموسییان وەکو ھی مسولمانان لە تۆ حەرام و قەدەغەییە، پاشان تۆ بە پەیمان (عەھد) پۆشتووپی بۆ ئەوئ و پێویستە ئەو پەیمانە لەگەل ئەوان بەریە سەر، چونکە مسولمان نابێ پەیمان شکین بیت و بێ بەلین بیت، مسولمان نابێ شتیک بکات کە لەبۆاری ھەلسوگەوتدا باری بەلادا لار بیت و باری بەلادا بکەوئیت، کە بێگومان گفەت و بەلین بردنە سەر و راستگوویی لەپیش ھەموو پەوشت و ھەلس و کەوتیکی بەرز و پەسندەوہیەو خواو پیغەمبەری خوا (ﷺ) لەچەندان نایەت و فرمایشت دا جەختیان لەسەر کردوہ، بۆ وینە: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا بِالْعُقُودِ) (المائدة: ۱) ﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ، ... وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ

زَاعُونَ (المؤمنون: ١-٨)، پیغمبر مہری خواش (ﷺ) فرمویہ تی : (آیۃ المنافق ثلاث : .. واذا وعد أخلف) رواہ مسلم .

بہائی لہبوری ہنس و کہوت (تعامل) دا پیویستہ بابای مسولمان نمونہی راستگویی ، دست پاکی و ساغی بی لہ گہل کافر و لہ گہل مسولماندا .
 وہ زانیانی نیسلام دہلین : نہک ہر مسولمانیک کہ دہیتہ پہنابر لہ ولاتی کافراند دہی دست لہ نفس و مال و ناموسیان پیاریزی ، دہلین : بہلکو دروست نیہ غیبہت (غیبة) یشیان بکات ، دہی بہ زمانیش بہ خراپہ باسیان نہکات ، واتہ بہ زمانیش نابی کہ سایہتی و تابروویان بروشینیت مہگر ہرژوہندی یکی شہری پکی لہ سہری کہوتیت ، بۆ وینہ کاتیک کہ بۆ ولاتی خوی دہگہریتہوہ بۆ مسولمانانی بگہریتہوہ کہ نہوان و ہزعیان ناوا و ناوایہ نہوہ شتیکی ترہ ، بہہر حال کورتہی قسان نہوہیہ کہ مادام مسولمان دہچیتہ ولاتی نہہلی کوفر وہ دہچیتہ ژیر نہمان و سایہی نہوان ، پیویستہ نہو عہد و بہلین و پیمانہی کہ لہ گہل نہواندا بہستویہتی ، وہ لہ سہر بنچینہی نہو پیماناندانہ کہ نہوان مافی پہنابری (لجوء) یان پی داوہ پیویستہ وہا بہو بہلین و پیمانہ بکات ، وہ بہ دست و بہ زمان و بہدل خوی پیاریزی لہ نازاردانیان و زیان پی گہیاندنیان ، نہگہر نا گوناحباریان دہیت ، نہک ہر نہوہندہش بہلکو لہ سہری پیویستہ کہ بہ ہر شیوہیہ کہ بۆی دہلوی خیرو چاکہیان پی بگہیہنی ، چونکہ مسولمان چاکہکاری لہ سہر پیویستہ یان لایہنی کہم پہسند کراوہ : (وَأَخْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ) (البقرہ: من الآیۃ ۱۹۵) وہ (وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا) (البقرہ: من الآیۃ ۸۳) نجا پیویستہ مسولمان لہبرانہر چاکہی پہنادان و دالہدانی نہواندا چاکہ بکات ، چونکہ : (هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ) (الرحمن: ۶۰) ، دیارہ نہو چاکہکاری یہش سہرجہم جورو ہوارہکانی ماددی و مہعنہوی دہگریتہوہ و ثایہتی : (لَا يَتَّخِذُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ أَنْ تَبْرُوهُمْ وَتُقْسَطُوا إِلَيْهِمْ) (المتحنہ: من الآیۃ ۸) ناماژہی پی دہکات ، چونکہ (تبروہم) لایہنی مہعنہوی و (تقسطوا الیہم) یش لایہنی ماددی دہگریتہوہ .

پېنجهم: بوار و مهيدانه کانی خزمه تگردنی

مسولمان لهو ولاتانه دا

له م پېروونی و ناموزگاریی یه پېنجه مه شماندا خوا یاربې تیشکیکی خیرا ده خینه سر نهو بوارانه ی که ئینسانی مسولمان ده توانی خزمه تیکیان تیدا بکات له کاتیکدا که لهو ولاتانه دا نیشته جی ده بیټ ، نایا ده توانی چ خزمه تیک بکات به ئیسلام و مسولمانان :

۱- له بوار ی بانگهواز و فیرکردندا : چ له گهل خه لکی نه سلې نهو ولاتانه و چ له گهل خه لکی دیکه ی په تابه ر که لهوئی نیشته جی یه . مسولمان مه میشه ده بی خواوه نی قسه ی خیر بیټ چونکه پیغه مبه ری خوا (ﷺ) فرمویه تی : (والکلمة الطيبة صدقة) (رواه مسلم) ، دیسان پیغه مبه ر (ﷺ) فرمویه تی: (بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً) (رواه البخاري) واته : نه گهل نایه تیکیش بیټ له منه وه بیگه یه نن .

به لئ مسولمان پیویسته همیشه بانگخواز و بانگه ر بی بو ریگه ی خوا ی په روه ر دگار ، چ له گهل خه لکه نه سلې یه که ی نهوئی ، چ له گهل خه لکی دیکه دا نه ونده ی که بو ی بگونجی ، چونکه بانگخواز (داعی) بوون خه سله تیک ی ریشه یی مسولمانه وه خوا ی کار به جی له پیناسه ی مسولمانانی راسته قینه دا فرمویه تی: (وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ) (آل عمران: من الآية ۱۰۴).

۲- له پرووی راگه یانندن (اعلام) هوه : که نهویش هر جوریکه له جوره کانی بانگهواز و خه لک به ره و لای خواو نایینه که ی بانگ کردن، به لام پانتایی یه کی زیاتری هیه و شیوه یه کیشه له شیوه و شیوازه کانی بانگهواز که بیگومان شیواز و چو نیه تی دیکه یشی ژون .

۳- له پرووی خه باتی سیاسی و دیبلوماسی یه وه : به تایبه ت نه گهل له کومه لیک یی ئیسلامی دای ، پیویسته پروی گه شی نهو کومه له ئیسلامی یه یان پروی گه شی میله ته مسولمانه که ی بخاته به رچاویان و په وایی کی شه و

گرفته‌کافی و دهنگی زولالی په‌یامه‌کە‌ی به‌و خە‌لکە‌ی ئە‌وئ بگە‌یە‌نیت و لە‌گە‌ل دام و دە‌زگا‌کانیاندا و لە‌گە‌ل پیا‌وانی سیاس‌ی‌یاندا و لە‌گە‌ل ئە‌دی‌ب و نو‌وسەرانیان و لە‌گە‌ل پۆ‌شن‌بیرانیاندا ژیرانە‌و لی‌زانانە‌ گف‌ت و گۆ‌بکات و ئە‌و‌ه‌ی پی‌ویستە‌ بۆ‌یان با‌س بکات و جوان جوان لە‌باس و خوا‌سی می‌للە‌تە‌کە‌ی و په‌یام و به‌رنامە‌ی کۆ‌مە‌ل و لایە‌نە‌کە‌ی حا‌لی‌یان بکات و به‌رچا‌ویان پۆ‌شن بکاتە‌وه ، چونکە‌ زۆ‌ر راستە‌ کە‌ گوترا‌وه : (الناس اعداء لما جهلوا) .

٤- لە‌رو‌وی کۆ‌مە‌کی ماد‌دی‌یه‌وه: باب‌ای مسو‌لمان دە‌توان‌یت لە‌و‌ه‌ی کە‌ دە‌ستی دە‌کە‌ویت جا چ کە‌ بۆ‌ خۆ‌ی کە‌سابە‌تی حە‌لāl دە‌کات ، یان ئە‌و‌ه‌ی کە‌ لە‌ به‌ران‌بە‌ری نی‌شته‌جێ بوونی‌دا لە‌وئ دە‌یدە‌نئ و ها‌وکاری دە‌کە‌ن ، به‌ سادە‌ ژیان (قش‌ف) ه‌وه‌ ژیان به‌ریتە‌ سەرئ ، وه‌ شتێ‌ک پاشە‌کە‌وت بکات ، تا بتوان‌ی یارمە‌تی خە‌لکی مسو‌لمان‌ی نە‌داری پئ بدات چ لە‌وئ چ لی‌ره ، وه‌ یارمە‌تی ئە‌و کۆ‌مە‌لە‌ ئی‌سلامی‌یه‌ی پئ بدات کە‌ نو‌ینە‌ریه‌تی ، یان یارمە‌تی خ‌زما‌نی خۆ‌ی پئ بدات ، به‌هەر حا‌ل کۆ‌مە‌کی ماد‌دیش یە‌کی‌کە‌ له‌ و چالا‌کی‌یه‌ ئی‌سلامی و له‌و طاعت و عیبادە‌تانه‌ی کە‌ لە‌وئ دە‌توان‌ی ئە‌نجام‌یان بدات .

٥- مە‌سه‌له‌ی باز‌رگانی: بۆ‌ کە‌سانێ‌ک کە‌ دە‌ستی‌ان دە‌پوات و توان‌یان ه‌یه‌ له‌و پ‌و‌وه‌شه‌وه‌ دە‌توانن خ‌زما‌تی‌کی باش بکە‌ن ، دیاره‌ باز‌رگانی کردن له‌و بوارانە‌دا کە‌ شە‌ریعه‌تی ئی‌سلامی به‌ پ‌ه‌وایان دە‌زان‌یت ئە‌گەر نا باز‌رگانی کردن به‌ شتی حە‌رام‌ه‌وه‌ وه‌ک گۆ‌شتی به‌راز و شە‌راب و ماد‌ده‌ س‌پ‌رکەرە‌کان (المخ‌درات) و ئە‌و شتانه‌ی کە‌ له‌ شە‌ریعه‌تی ئی‌سلامی‌دا حە‌رام کرا‌ون ، بئ‌گومان پارە‌و دە‌ستکە‌وته‌کە‌شی حە‌رام‌ه‌و دە‌بئ خۆ‌ی ئی‌ پ‌پاری‌زئ ، یان پارە‌ی سو‌ود (رب‌ا) به‌هە‌مان شێ‌وه‌ حە‌رام‌ه‌و دە‌بئ خۆ‌ی ئی‌ پ‌پاری‌زئ ، چونکە‌

خوای دادگەر به پاشکاوای فهرموویه تی : (وَاحِلُ اللّٰهِ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا) (البقرة: من الآية ۲۷۵) واته: وه خوا کرین و فروشتنی حه لال کردوه و سودی چه پام کردوه.

۶- وه فیڕ بوونی زانست و به کارهینانی شه و ئامراز و ئامیڕ ته کنۆلۆجیهانی که لهوئ هه ن : وه ک کۆمپیوتەر و هه ر ئامیڕیکی دیکه که دوایی کارو پیشه یه کی پی فیڕ بیئت ، یان خزمه تیکی پی بکات ، شه وه ش بی گومان یه کی که له و چالاکي و ئیشانه ی که شه گه ر بیئت و ، شه نجای بدات بۆ به طاعت و عیبادت له قه لهم ده دریئت ، هه روه ها که گه رایه وه ده توانی شه و شتانه ی که وه ری گرتوون و فیریان بووه خه لکی دیکه فیڕ بکات و لیی به هه ره مه ند بین .

۷- وه فیڕ بوونی زمان : شه میش کارو چالاکي یه کی گه رگ و کاریگه ر و پیویستیشه بۆ مسوڵمانان.

ئنجا دیاره له سه رووی هه موو شه وانه شه وه هه ر براهیکی مسوڵمان و هه ر خوشکیکی مسوڵمان پیویسته هه وڵ بدات ئاوینه یه کی ساف بیئت و پرویه کی گه ش و دره وشاوه ی ئیسلامه تی پیشان بدات له هه موو پرویه که وه له هه لس و که وتی دا ، له به رو مه جلیسی و له به ریگه دا پۆیشتنی دا ، له چاک و چۆنی و سه لام کردنی دا ، له کارکردنی به شه مانه ت و پاکي و سه رپاستی دا ، له قسه و وتو ویژی دا ، له په یوه ندی یه کۆمه لایه تی یه کانددا ، له هه موو پرویه کانه وه ده بی هه وڵ بدات ئاوینه یه کی ساف بیئت که پروی گه شی ئیسلام پیشان بدات ، وه له ئاستی به رزی ئیسلامدا په فتار بکات و هه لس و که وت له گه ل خه لکدا بکات ، که بی گومان خه لک بانگ کردن بۆ دینی خوا به په وشت و په فتاری شه رعی یانه ی به رزو جوان به ئاکار و به هه لویستی په سه ند ، چاکترین شیوازی خه لک بانگ کردنه ، وه زمانی کرده وه و په فتار په وانه ترین زمانه که هه موو که س لیی حالی ده بیئت .

شه شهه: کارکردن و جه وچۆل به کارامهیی و لیژانانه و

وردبینانه و دووربینانه

کورتهی نهه نامۆزگاریی و پئوونییه شه شهه که شیواز و میکانیزی کارکردن و چالاکی نهه نامدان لهو ولاتانه پیویسته و پرای شهرعی بوونی زۆر چه کیمانه و لیژانانه بیته، جاری مسولمان پیویسته لهه موو شتیکی دا هۆشیار و وریا بیته، خوای پهروهردگار دهه رمویتی: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِزْبَكُمْ فَأَتُوا نَجَاتٍ أَوْ اتَّقُوا جَمِيعًا) (النساء: ۷۱)،

واته: (ئهه شههانی بپرواتان هیناوه وریایی خوتان وهریگرن دهسته دهسته و به تیکرا جیهاد و جهنگ بکه له پئی خوادا).

واته له حاله تیکدا که خوای پهروهردگار فرمان به مسولمانان دهکات چ به شیوهی دهسته دهسته و چ به شیوهی تیکرا جهنگ و جیهاد له پئی خوادا بکه، له پیش نهه دا فرمانیان پئ دهکات به وریایی و دوور بینی (حذر) پاشان سهرنج دهه دین که هاوه لانی نه شکوت (اصحاب الکهف) په زای خویان له سهر بیته، کاتیک که به خه بهر دین و بیدار دهه نهه دواي (۲۰۹) سئ سه دو نو سال خهوتن، که دیاره ههست به برسیتی دهه، دهلین: (فَاتَّبِعُوا أَحَدَكُمْ يَرْفِقُكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرُوا أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْكُلْكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرُوا بِكُمْ أَحَدًا) (الکهف: من الآية ۱۹) واته: (به کیکتان بنیرن بهم پاره و دراوه بچی بو شار با ته ماشا بکات کام خواردنهی حاله تره با بریویکتان لهو پۆزییه حاله بو بینیت به لام با زۆر وریا بیته و نه هیللی هیه کهس پیتان بزانی، وشه ی (تلطف) واته: (وریایی و گورج و گۆلی و په نهانکاری و چوست و چالاکی به شیوهیه که خه که ههستی پئ نهکات).

که واته مسولمان چ له کاتی جهنگدا چ له کاتی کرین و فروشتن و چوونه بازارپ و ههلس و کهوتدا، واته چ له حاله تی جهنگ (حرب) و چ له حاله تی

ناشتی (سلم) دا پیویسته وریا و لهسه ههست بئ و به لهباریی کاری خوئی
بکات و وهستایی و لیزانی تیدا رهچاو بکات.

بویه نیمه پیمان وایه نیستا لهه پوژگار و واقعهدا باشترین شیواز و
میکانیزم بۆ کارو چالاکی نیسلامی لهو ولاتانهدا نهوهیه که لهپئی
مزگهوتهکانهوه بیئت ، که بئگومان مزگهوتهکان دهکری و دهگونجی بکرینه
باشترین مهلبهندی بانگهواز و پهروهردو فیژکردن و راگه یاندن و
چالاکی یهکانی دیکه ی نیسلامی.

ههروهه لهپئی مهلبهنده پوژشیری یهکان و لهپئی دام و دهزگا
خیرخوازی یهکان و هاو وینه ی نهوانهوه ، که بئگومان لهو ولاتانه مهجالی
قراوان ههیه بۆ ههموو نهو جوړه چالاکی یانه به تایبته مهلبهنده
پوژشیری یهکان و دام و دهزگا خیرخوازی یهکان ، نهوانه بئگومان باشترین
که تان بۆ نهوهی که مسولمان کارو چالاکی خوئی له چوارچیوهو لهژیر
سایه یان دا نهجام بدات . .

مههستم نهوهیه که بهراستی دهبئ مسولمان لهو ولاتانهدا وریا بیئت و
نابی به شیوهیه که کار بکات که هه لهپئی وه نیشانه ی پرسیار لهسه خوئی
پهیدا بکات ، یان هه لهپئی وه کاریکی واکات که به زمانی خوئی خوئی به
(تهله) وه بکات، بهئی نامانجی شهرعی وکاری شهرعی دهبئ به لیزانانه و
حهکیمانه نهجام بدریئت ، وه به شیوازی شهرعی و به شیوازیکی واکات که
پنچهوانه ی پئ و پهسم (قوانین) ی نهو شوینانه نهبئ که دوایی کابرا
کارهکی به یاساغ و به قهدهغه لهقهلهم بدن و بیانوی پئ بگرن .

بهکورتی مسولمان دهبئ لهو ولاتانهدا به شیوهیه که کار بکات بیانوو
بهدهستهوه نه دات و شتیکی واکات که بئ یاسایی بیئت (بههرجیک بئ
شهرعی و گوناح نه بیئت) وه نابی دهرهفت و بوار به دام و دهزگاکانی نهو
دهوله تانه بدات که به هانه ی پئ بگرن و یهخه ی بگرن .

حەوتەم: جىيە جىيە گەردنى ئەرگە شەرىعى يەكان

لەھەموو ھالىك دا

پېرونى و ئامۇزگارى حەوتەمىش بۇ خوشك و برايانمان ئەوئە كە
براو خوشكانمان لەھەر شويىنىك ھەن دەبى ئەرگە شەرىعى يەكان وەك
پېويست جىيە جىيە بىكەن .

يانى ماقول نىيە و گونجاو نىيە لەوئى براياك يان خوشكىك ئىدىيە
بىكات و بلى: مەن بەخەم گەل و مىللەتەكەمەو و بەخەم ئەو كاروانە
جىيەدىيەو و بەخەم كۆمەلى ئىسلامىيەو ، بەلام لەوئى بۆي
بگونجى نوپۇزەكانى بەجەمەت بىكات ، كەچى بەتەنیا بىيانكات! ، ياخود
خوانەخواستە نوپۇزەكانى نەكات و پۇژووەكانى نەگىت! يان ھەر
واجىبىكى دىكە بچوئى و گوى پىنەدات! ، چونكە تۇ جارى كە بە
كەلكى خۇت نەھاتووى چۆن بەكەلكى خەلكى دىي! (مەن لىم يىكن
لِقْسِه فِكْيف يَكُون لَغِيْرَه؟) بەلى نابى ئىنسان خۇى فرىو بدات كە بلى:
مادام مەن كار بۇ ئىسلام و بۇ كۆمەلى ئىسلامى دەكەم و خەمى خەلكى
دەخۇم ، ئەگەر بۇ خۇش كەمتەرخەمى بىكەم مەسەلەيەك نىيە! نەخىر ، تا
بەكەلكى خۇت نەيەى بەكەلكى خەلك نايەى، تا بۇ خۇت ئەھلى طاعت
و عىبادەت و تەقوا و پارىز نەبى، بۇ خەلكى دىكە كارەكەت بەرەكەتى
نابى و بەرەمى نابى .

وە خۇ پاراستن لە گوناح و لە قەدەغە كراوكان ، بىگومان ئەوئەش
زۆر گىرنگە بەھەموو جۆر و شىوكانىانەو ، وە پاشان بەپاستى
مىسولمانان لەو ولاتانە ئەگەر تويىشوو و زاد و زەخىرەيەكى پووحى

باشيان نه بيٽ له : قورښان خوښندن ، له زيکرو و پارانه وه ، له نوښرو
 پوښووی سوننه ، وه له جار جار چوونه ئيعتکاف و طاعته جيا
 جياکانی دیکه ، وه له نه بوونی بوشایی (فراغ)^(۴) ، وه له وریا له خوښوون
 بو نه وهی نه کهونه ژیر کاریگریی نه واقعیهی نه وی به تایبه تی ته ماشا
 کردنی فلیمی خراپ ، یان دیارده و دیمه نی خراپ و ، نه ناشه رعی و
 بی په وشتی یانه ی که له وی په واجیان هیه له جاده و شه قام و بازار په کان
 و له شوینه گشتی یه کاند ، ده بی مسولمانان زور له خوښان وریا بن
 تویشوویه کی چاکی طاعه ت و ته قوایان پی بیټ تاکو نه کهونه ژیر
 کاریگریی عاده ت و نه ریټ و فره هنگی جاهیلی یانه ی نه و لا تانه وه
 توانای خوږاگریی و به ره لستی یان هه بیټ ، نه که خوانه کرده به هو ی
 لاوازیی ئیمان و که می ته قوا و طاعه ته وه به مەرهدی نه و که سه بچن که بو
 پیش چوو بوو به لام سمي له کانیشی له ده س چوو نه وانیش که به حساب
 چوونه نه وی که خزمه تی که بکن ، وه کاریکی خیر نه انجام بدن ، که چی
 له وی ئیمان و ئیسلام و طاعه ته که شیان بدوړینن و له و سهره وه به
 دهستی خالی بگهړینه وه !

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

(۴) وه و تراوه : (ثلاث مفسد للمرم أي مفسدة الشباب والفراغ والجدة) واته : (سئ
 شت زور دینه مایه ی تیکدانی ئینسان : گه نجی تی و ده ست به تالیی و هه بوون)

۲۸
 www.alibapir.net

ههشتهم: ئاگاليپوون و چاوديرىي كردنى خيزان و

خزم و دراوسى و ئاشنايان

ئامۇڭگارىيىيەكى دىكەى دلسوزانەم ئەودىيە كە براو خوشكانمان دەبىي ھەم لە خۇيان وريا بن ھەم لە مال و خيزانيان بەتايىبەتى كوپ و كچيان ، چونكە بىگومان كوپ و كچەكانيان ئەمانەتى ئىسلامن لە دەستياندا ، جا ديارە ئەگەر لەسەرەتاوہ لييان وريا بن و چاك پەرورەديان بکەن و ئاگايان لييان بيټ و زەحمەتيان لەگەل بکيشن ، بۇ دوايى ئاساتر دەبيټ ، وە خوا نەكرده ئەگەر دوايى تووشى لادان و خراپەيەكيش بىن ، خواي پەرورەدگار لەسەر ئەوہ سزايان نادات ، چونكە مادام لەو كاتەدا كە ئەو مندالانە لەبەر دەستتن و مەجال و دەرڤەتت ھەيە لەگەليان خەريك بى و خوت زەحمەت دا و ئەركت لەگەل كيشان ، دوايى كاتيك ئەو مندالە تەكليڤى دەكەويټە سەر خوى و بالغ دەبىي ، مادام كەمتەرخەمى توى لەگەلدا نەبىي ، ئەگەر لاش بدات و بەرەو خراپەش بېروات ئەو كاتە تۇگوناحبار نيت ، بەلام تۇ لەسەرەتاوہ خوتى لەگەل ماندوو نەكەى و زەحمەتى لەگەل نەكيشى ھەر لەبەر ئەوہى دوي دۇلار زياتر پەيدا دەكەى ئاگات لە مال و مندالەكانت نەبىي و ئاگات لە رېپوونى كردن و ئامۇڭگارىيان نەبيټ ، يان لەبەر ئەوہى كە دليان لەخوت پازى بکەى و گلەييت ئى نەكەن ، يان شتيكى وا نەكەى كە پرتەو بۆلەت لەسەر بکەن ، تۇ ويىل و ئىهماليان بکەى، دوايى تووشى ھەر لادان و ئىنخراڤيىك بىن، چونكە لەسەرەتاوہ كەمتەرخەميت ھەبووہ بىگومان لەگوناحەكانياندا شەريك و ھاوبەش دەبىي، خواي دادگەريش

فهرموويه تي: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُورَا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُورْهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ) (التحریم: من الآية ٦)، وه فهرموويه تي: (وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ...) (طه: من الآية ١٣٢)،

ههروه ها جگه له مال و مندال و خيزاني خوي - دياره ههركهسه به پيئي تواناي خوي - ده بي له خزم و دوستي له دهر و دراوسيئي له دوست و هاوه لان و له وانه ي ليه وه نيزيكن، فاگادار بي لبيان وريا بيت.

وه بيگومان ئينساني مسولمان نه گهر بيت و له و لاتانه تهنه بي و ههست به تهنيايي بکات، زياتر مه ترسي نه وه ي ليده کريت که بکه ويته ژير کاريگه ريي نه و واقيعه پيس و گنده ل و خراپه ي نه وي، به لام نه گهر مسولمانان به دهم به که وه بن و ههفتانه يان مانگانه، يان نه گهر شويينيان له يه که نزیک بيت ههفته ي چهند جاريک و مانگي چهند جاريک پيکه وه کوپينه وه، بگره تهنانه ت نه گهر هه به ته له فونيش بي يه کتر به سهر بکه نه وه يه کتر هان بدن و قسه ي خير بو يه کتر بکه ن، يان له مزگهوت يه کتر بيينن، نه وه بيگومان ده بيت هه وي ده مه زهر د بوونه وه يان و مشت و مالي زهين و دليان، وه نه گهر که سيک به خوشيه کيشي لي پهي دا بووييت و که م و کوپي يه کيشي تووش هاتبي، کاتيک براي ه کاني ديکه ي و خوشکه کاني ديکه ي ده بيت، زور نيزيکه که نه و سستي و خاوي يه ي نه مينيت و گورج و گول بيته وه، به لي يه کتر ديتن و يه کتر به سهر کردنه وه ناگا له يه کتر بوون به ته نکيد خاليکي زور گرنگه.

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

www.alibapir.net

نۆپەم: ھەست کردن بە بەرپر سیاریتی بەرانبەر

بە کۆمەلگا و میللەت

نۆپەمەن ئامۆزگاری دلسۆزانەشم ئەو یە کە مسوولمانان پێویستە لەسەریان بەتەنگ و خەمی میللەت و کۆمەلگای خۆیانەو بەن و کۆمەل و خەلک و میللەتە کە یانیا ن لەبەر نەچیتەو!

جا چ ئەو میللەت و کۆمەلگایە یان کە لەو ئی لەگەل یان پەنا بەرەو نیشته جیئ ئەو ئی یە یان بەسەفەر چوو بە ئو ئو، وە چ ئەو ی کە لێرە بە جیئ هیش توون، واتە مسوولمان دەبێ ھەست بکات بەو ی کە ئەندامیکە لە میللەت و کۆمەلگایە ک و ئەندامە لە کۆمەلک و بەرانبەر بەو خەلک و کۆمەلگا و میللەت و کۆمەلە بەرپر سیارە، وەکو پیغەمبەر ﷺ دەفەرموئ: (كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ) مەق مە، واتە: ھەركامیک لە ئیو شوانەو چاودێرەو بەرپر سیارە بەرانبەر بەو خەلک و کەسانە ی کە بە قسە ی دەکەن یان قسە ی لەناویاندا دەروات و قسە ی لیوەر دەگرن.

ھەركەسێک بە ئەندازە ی قسە پۆششتن و دەست پۆششتن بەرپر سیارە بەرانبەر بە خەلک و میللەتی خۆی، دیارە ئیمە بەرانبەر بە ھەموو ئۆمەتی پیغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) بەرپر سیارین، بە لام دەتوانین بەرپر سیاریتی خۆمان لە چەند بارزە یەکی لە ئیو یە کدا دیمەن بکیشین بەم شیوہ یە: پێش ھەموو کەس ئینسان بەرانبەر بە خۆی بەرپر سیارە، وەکو خۆای پەروردگار دەفەرموئ: (فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسُكَ) (الباء: من الآية ٨٤) واتە: ئە ی مو حەمەد ﷺ لەر ئی خوادا بچەنگە تەنیا خۆت لەسەرەو بەرانبەر بە خۆت بەرپر سیاری.

لەسەرەتاو ئینسان بەرانبەر بە خۆی بەرپر سیارە، پاشان بەرانبەر بە مال و مندال و خیزانی، وەکو خۆای پەروردگار دەفەرموئ: (وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا) (طه: من الآية ١٣٢)، واتە: (مال و خیزانت فرمان پێ بکە بە نوێژکردن و

ئاراميشى لەسەر بگره) واتە: سەبرو ئارام لەسەر ئەوە بگره كە مال و
مندايش ئەهلى نوپۆ تاعەت بن.

پاش ئەوە ئىنسانى مسولمان بەرانبەر بەخزم و عەشیرەت و ھۆزەكەى
بەرپرسیارە، وەكو دەفەرموى: (وَاللَّيْزُ غَشِيرُكَ الْأَقْرَبِينَ) (الشعراء: ۲۱۴) واتە:
وەخزم و تیرە نیزیكەكانت ئاگادار بكوە ئىنجا بەرانبەر بەتەتووە قەومەكەى،
وەك دەفەرموى: (وَأِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ) (الزمر: ۴۴) واتە: ئەمە
یاد خەرەوێهە بۆ خۆت و بۆ نەتەوێكەت، ئىنجا بەرانبەر بەھەموو بەشەرەت
بەرپرسیارە، وەك خۆى پەروردگار بەپیغەمبەر ﷺ دەفەرموى: (وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا
كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا) (سبا: ۲۸) دیارە ئیمەش شوینكەوتەى ئەو پیغەمبەرە
بەپێزەین كەواتە دەبێ ھەست بەسەرچەم ئەوجۆرە بەرپرسیاریتی یانە بکەین.

پاستە ئیمە وەك كوردێك پەنگە لەبەرانبەر كوردێكدا زیاتر بەرپرسیار بین
چونكە زیاتر دەتوانین قسەى خێرى بۆ بکەین و کاریگەریمان لەسەرى ھەبێت
تاكو بەرانبەر بە براھەكى مسولمانى عەرەب و تورك و فارس و ... ھتد، دیارە
بەرانبەر بەرانبەر ھەر بەرپرسیارىن بەلام كوردەكە لەبازنەىكەى نزیکتر دایەو
بەئیعتبارێك لەتۆ نزیکترە، چونكە تۆ ئاساتر و زووتر دەتوانى كار لەو بکەى،
وەئەگەر كەمتەرخەمیش بکەى پەنگە ئەو زیاتر گەلەبیات لێ بکات و بئى: كاكە
من ھەر ھاوزمانیكتەم و ھاوئىشتمانیكتەم بۆچى خەم لەمن ناخۆى؟!

بەھەر حال لەئىسلامدا ئەو ھەق و مافانەو ئەو ئەرک و بەرپرسیاریتی یانە
ھەركامێکیان لەشوینی خۆى دا پێویست و ھیچیان لەسەر ھیسابى ھیچیان
نەن، وەئىنسان تا تواناشى زیاتر بى بازنەى بەرپرسیاریتی یەكانبەشى فراوانتر
دەبێ، پیغەمبەرى ئیمە ﷺ لەبەرئەوێ خۆى پەروردگار بەدواى پێغەمبەر
ناردوویەتى بۆ ھەموو بەشەرەت، بەرانبەر بەھەموو بەشەرەت بەرپرسیار
بوو، بەلام پێش ھەموو كەس بەرانبەر بەخۆى (اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ)
(العلق: ۱) ئىنجا پاش ئەوەى خۆى ھیدایەتى خۆى وەرگرتووە، ئەمجار بەرانبەر

بەمال و خىزانى (وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ) (مە: من الآية ۱۳۲)، ئەمجار بەرانبەر بەخزم و
 عەشیرەتى، ئەمجار بەرانبەر بەگەل و نەتەوگەى، پاشان بەرانبەر بەهەموو
 بەشەرەت، ئىمەش بەهەمان شىۋە ئاوا لەهەموو ئەو بازنانەدا ئەركى
 بەرپرسىارىتى مان لەسەر شانە، ديارە ھەركەسە بەپىتى تواناي خۇى و بەپىتى
 بۇ پەخسان و بۇ لوانى.

بىگومان ئەنجامدانى ئەرك بەرانبەر بەخەلک و مىللەت چ لەوى و ئەوانەى
 كەلەوین، چ ئەوانەى كەلیرەن بەچەند شىۋەيەك دەپىت، بەسەردان و ھاموشۇ
 ئەوھى كەلەوئى نىكە، يان سەردان دەكاتەوہ بۇلاى ئەوانەى كەلیرەن، يان
 لەپىتى نامە و فاكس و ئەنتەرنىت و تەلەفونەوہ، ئەوانە ھەموويان چەند شىۋازو
 چەند ھۆيەكن بۇئەوھى ئىنسان لەو خەلک و مىللەتە دانەپرىت.

بەتايىيەتى ئەگەر ئەو براىە يان ئەو خوشكە سەر بەلايەنىكى ئىسلامىي
 بىت، ئىمە بەتايىيەت كەبۇ ئەندامان و دۇستان و لاىەنگرانى (كۆمەلى
 ئىسلامىي / الجماعة الإسلامية) قسە دەكەين، ئەوہ پىۋىستە ھەمىشە لەگەل
 ئاوات و لەگەل ئازارو لەگەل خولياو ئومىدەكانى ئەو كۆمەل و ئەو خەلکە
 مسولمانەدا بىت كەخۇى بەئەندامىك لەوان دەزانى و، ھەست بەئىش و ژان و
 ناسۆرەكانيان بكات، وە لەگەل خۆشىيەكانياندا خۆشحال بىت و لەگەل
 مەينەتىيەكانياندا ناخۆشحال بىت، وەئىكەى لىيان بىت و سەريان لىبدات و
 پەيوەندىيان لەگەل نەچپرىت، ھەم بۇ خۇى وەك تاعەت و عىبادەتىك وەك
 ئەركىكى شەخسى خۇى، وە ھەم بۇ ئەو كۆمەلەش بىگومان قازانجە.

ديارە پىۋىستە بەھاندەرى ئىمانى خۇمان و لەسەر بناغەى ئىمان و
 مسولمانەتى مان، ئەو ئەرك و بەرپرسىارىتى ئەو ھەست و نەستە لەئىمەدا
 پەيدا بىت، بەلام وەكو عىبرەت و پەند لىۋەرگرتن ئەگەر جارجار ئىنسان
 خۆيشى بەراورد بكات لەگەل خەلکى دىكەش خراپ نىيە، ئىمە بۇ وىنە
 سەيرى ئەندام و لاىەنگرىكى (pkk) دەكەين چ پىياو بىت چ ژن كەجرىكى

عەلمانى و غەيرە ئىسلامىيە و تەنبا بۇ دۇنيا و لەچارچىوھى دۇنيادا
 كاردەكەن، بەلام دەبين چ لىپران و قوربانى دان (تضحية) يكيان ھەيە لەپينا و
 خۇيان و ئامانجەكانى دا كەمەرچون بىت لەچارچىوھى دۇنيا دەرناچن چ
 فیداكارى و بەخشندەيى يەك دەنوئتن! بەلام ئىمە وەك مسولمان كەمەم
 ئومىدى بەختە وەرى و عىززەتمەندى دۇيامان بەئىسلام ھەيە و ھەم ئومىدى
 سەرفرازى و پووسورى قىامەتیشمان پىيەتى، واتە ئىمە لەبازنەى فراوانى
 دۇنيا قىامەتدا كار بۇ ئىسلام دەكەين، ديارە پىويستە لىپران و فیداكارى و
 قوربانى دان و بەخششمان زور زور لەھى خەلكى دىكە زيارت بىت، بۆيە خواى
 پەروردگار دەفەرموى: (وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّوهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ
 وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ) (البقرة: من الآية ۱۶۵) واتە: (لەخەلكى كەسانىك ھەن
 كەھەندىك ھاوتاو پەرستراو پەيدا دەكەن بۇ خوا كەوەك خوا (دەيانپەرستى) و
 خۇشيان دەوين، بەلام ئەوانەى ئەھلى ئيمانن خواى پەروردگاربان خۇشتەر
 دەوى لەخۇشويستنى ئەو بت پەرستانە بۇ پەرستراوكانى خۇيان).

جا پىويستە ئىمە بەكردەو ھەلويست دەرىخەين و ئىسپاتى بكەين
 كەخۇشەويستى ئىمە بۇ خواو پىغەمبەرى خوا (؟؟بۇ دىن و شەرىعەتى خوا بۇ
 خاك و مىللەتى خۇمان لەژىر سايەى شەرىعەتى خوادا، خۇشەويستى و
 بەتەنگە وەبوونى ئىمە و لىپران و بەخشىنى ئىمە زيارتە لەھى خەلكى دىكە،
 ئەو ش بىگومان بەدەعوو لاف لىدان نابىت، بەلكو دەبى بە ھەلويست و كردار
 ئەوە بسەلمىندرى و دەر بخرى، ئەگەرنا قسە فەقىرە و ھەموو كەس
 پىنى دەوىرى!

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

www.alibapir.net

ده يه م و کوتايي: وه لامي چهند پرسيارتيك و پروونكر دنه وه ي

چهند راستي يه لك له باره ي كۆمه لي ئيسلامي يه وه

ده زانين كه پاش بنيات نران و ئيعلانكر دني (كۆمه لي ئيسلامي) وه خوا حافيزي كردني ئيمه مانان له مائي (مه لا عه لي مه له بجه يي) هه نديك پرسيارو ئيشكال له ميشك و دلي گه ليك كه سدا له و باره وه دروست بوونه، جا من هه ول ده دم له دوو توپي شه م (٣) خاله دا شه وه ي له و باره وه به پيويستي ده زانم به گوشراوي بيخه مه پرو:

١- سه ره تا شه و پرسياره ده كړي و شه و ئيشكاله هه يه كه (كۆمه لي ئيسلامي) بۆچي دروست بووه؟ ئايا نه ده گونجا هه ر پيكه وه بن؟ ئايا هه رچۆن بيت هه ر به يه كه وه بوون باشت نه بوو؟ چ پاساو و هۆكارتيك ئيه وه ي ناچار كرد (كۆمه لي ئيسلامي) بنيات بنين و ئيعلاني بكه ن؟

من به كورتي له و باره وه ده لييم: له راستي دا ئيعلانكر دن و بنيات ناني (كۆمه لي ئيسلامي) زه رووره تيكي شه رعي و واقيعي بوو، واته هه م به لگه و پاساوي شه رعي مان به ده سته وه هه يه كه ناچار بووين (كۆمه لي ئيسلامي) ئيعلان بكه ين، وه كه له چه ند ناميلكه يه كدا به ناوي (به لگه و پاساوه شه رعي يه كاني بنيات ناني كۆمه لي ئيسلامي) شه و شتانه مان باس كردوه، وه به (كاسيت) يش ناردوومانه و بلاو كراوه ته وه.

وه هه م كه ته ماشاي واقيعمان ده كرد به راستي ده مان بيني كه (بزووتنه وه ي يه كبووني ئيسلامي) قه رزدار ببۆوه له سه ر وجوده كه ي، واته مسولمانان له سه ر هه بووني (بزووتنه وه ي يه كبووني ئيسلامي) قه رزدارو عه ييدار بوون، بۆچي؟ چونكه له ژير سايه و سيبه ري (بزووتنه وه ي يه كبووني ئيسلامي) دا شتي وا ده كراو ته صريحاتي وا ده دراو ته نازولاتي عه قيدهي وا ده كراو ناشه رعي و مونكه راتي وا ده كرا كه بينگومان ده بووه هۆي ناشيرين كردني

ئىسلام سىلەماندەنەۋەي خەلك لىئىسلام، لىكاتىكىدا كە كۆمەلىكى ئىسلامىي بىرۈتتەنەۋەيەكى ئىسلامىي ئامانچە شەرىعىيەكەي ئەۋەيە خەلك بەرەۋ خوا بىننى و بەرەۋ ئىسلام بىننى، بەلام كە بەشىۋەيەك بىت خەلك لىئىسلام دۈۈر بخاتەرەۋ خەلك بىسەلمىننەۋە ديارە ھەر نەبىن باشترە، ئنجا زنجىرە ھەۋلۇ تەقەللایەكى زۇرىشمان دا بۇ راستكردنەۋەۋ چاكسازىي بەلام ھەمۈۋى بە بىبەست گەيشت، پاشان سوپاس بۇ خوا ئىمە كە (كۆمەلى ئىسلامىي) مان بىنات ناۋە، گۇرپانكارىيەكى پىشەيى و ئىجابى مان لىكەلىك شتدا كىردە، بۇ وىتە: لىپۈۋى بەرنامەي كارەۋە ئىمە پىشتىر بەرنامە مان ھەبۈۋ بەتىۋىرى (نظري) بەلام پابەندىي پىۋە نەدەكرا بەتايىبەتى لىئاستى ھەرە بالادا پابەندى بەبەرنامەۋە نەدەكرا، بىگومان ھىچ كۆمەل و كارىكى ئىسلامىيىش بەبىن بەرنامە (منهچ) يەكى راست و پىك و پابەندىي پىۋە كراۋ، ھىچ ئامانچىكى شەرىعى بۇ ناھىندىتە دى. پاشان لىپۈۋى چۈننىتى قىادەۋە، بەلى ئىمە ئەۋكاتى بەشىۋەيەكى پۈۋالتى قىادە مان ھەبۈۋ، بەلام لىراستى دا ئەۋ قىادەيە ھەر بەناۋ قىادە بوۋ، ئەگەرنا ۋەك پىۋىست ئەمرو نەھى نەدەپۇيشت بەسەر قاعىدەكەي دا، قاعىدە متمانەي نەبۈۋ بەقىادەي و بىستىن و فەرمانبەرىي (س مع وطاعة) ي بۇي نەبۈۋ، بۇچى؟ چۈنكە قىادە بەشىۋەيەك رەفتازى نەدەكرد كەقسەي بەسەر قاعىدەكەيەۋە بىرۈۋات و قاعىدەكەي ناچار بىكات و پابەند (مُلزم) بكات لىقسەي دەرئەچىت و بىستىن و فەرمانبەرىي بۇي ھەبىت، چۈنكە كە قىادە خۇي پابەند نەدەبۈۋ بە بەرنامەۋ بەبىرىارى شوۋراۋە ديارە قاعىدەكەيشى بىانۈۋ و پاساۋى ئەۋەي دەبۈۋ كە بەقسەي نەكات.

ۋە لىپۈۋى پۈۋىژ (شورى) و كار پاپەپاندن لىسەر بناغەي پۈۋىژۋ پرس و پا بەيەكتر كىردنەۋە، سوپاس بۇ خوا ئىمە ۋەك لىۋ (۲۵) خالەدا بەناۋى (بىنەما شەرىيەكان و ھىلە گىشتىيەكانى كۆمەلىكى ئىسلامىي رەسەن) باسماۋ كىردە يەكك لىخالەكان ئەۋەيە كەشۋورا پابەندكەر (مُلزم) ھە ھەمۈۋ

ئاستەكاندا، ئىمە تائىستا لەوتەى (كۆمەلى ئىسلامىي) ئىعلان كراو
 پابەندىن بەو ئەسلەو لىمان لاندەو وە خوا پىشتىوان بى لىشى لاندەين.
 ئىجا بەتەئكىد پىشتىر جىاوازىي (انفصال) و لىك ترازانىكى زۆر ەبوو
 لەنىوانى قىادەو قاعىدەدا، قىادە لەقاعىدە رازى نەبوو، قاعىدە متمانەى
 بەقىادەى خۆى نەبوو، پرتەو بۆلە ەبوو لەنىوانداو نازو گلەىي زۆر ەبوو!
 بەلام سوپاس بۆ خوا ئىستا پىكەو جۆشدران (انسجام) و خۆشەوېستى و
 ئولغەتى زۆر وە رېز لەيەكتر گرتنى دوسەرە، وە راپوئىز بەيەكتر كردن ەيە،
 لەقىادەو مشوور خواردن ەيە بۆ قاعىدەو بەتەنگو بەخەمەو ەبوون ەيە،
 پرس و راپوئىز پىكردن ەيە، وەگوئى بۆ گرتن و پىشنيار لى وەرگرتن ەيە، وە
 لەقاعىدەشەو گوئى بۆ گرتن و پابەندىي (سمع و طاعة) ەيە بۆ قىادە.

وە لەپرووى دارايى (مالىيە) يەو كاتى خۆى كەم و زۆر دەمانزانى (بىت
 المال) چەندى داھات ەيەو چەندى دىتە نىو، بەلام نەمان دەزانى چى لى
 دىت! بەلكو زۆر جار پىش نەدەزاندا چەندىش دىت!، بەلام ئىستا ئەگەر
 دۆلارىك يان دىنارىك بىت، ئەو ئەو كەسە كەناردوويەتى بەنامەى رەسمى
 ئاگادار دەكرىتەو كەئەو ئەندازەيەى ناردت پىمان گەيشت، بۆ ەركەسىك
 كەدەستكەوتىكى بىت ئىمە وەكو بىچىنەيەك دامانناو كەدەبى بگەيەندرى
 بەشويىنى خۆى كەدارايى گىشتىيە.

پاشان لەپرووى پابەندىمان بە پرەنسىپەكان (مبادئ)ى خۆمانەو بەو
 (ثوابت)ە شەرىيانەى كە (كۆمەلى ئىسلامىي) لەسەريان دەروات، ئىمە
 تووشى گەلىك فشارو گوشارو زەختى ئەملاو ئەولا بووين، بەلام سوپاس بۆ
 خوا پاش تەوفىق و ەيدايەتى خوا، ەول و ەيممەتى قىادەو قاعىدەو دەستبار
 بۆ يەكتر گرتنمان وای كرد كە بتوانىن پابەند بىن بە (مبادىء)ى خۆمانەو وە
 داكۆكى و جەخت بكەين لەسەر ئەو (ثوابت)ە شەرىعيانەى كەبوونى خۆمان
 لەواندا دەبينىن.

ھەرۋەھا لەپرووی واقع بىنئىيەۋە جىياۋازىي زۆر ھەيە، چونكە بۇ وئىنە كاتى
خۇي پەنگە زۆر جار شەپك كرابىي بەبى ئەۋەي كەبەرنامەي بۇ داندراپىي و
بەبى ئەۋەي كەھىزى خۇت و تەرەفى بەرانبەر حىسابىكى وردو واقع بىنانەي
بۇ كرا بىت، بەلام ئىستا لەخوا بەزىاد بىت لەسەر بنچىنەي واقع بىنى و
خۇناسىن و بەرانبەر ناسىن و ھەل و مەرج ناسىن، ۋەچى پىۋىستە و گىرگە ئەۋە
كردن و ئەنجامدان بۇ ئىسلام ۋە بۇ كارى ئىسلامىي، لەسەر ئەۋە بنچىنەيە
بەپىۋە دەچىن و كارى خۇمان بەپىۋە دەبەين.

ۋەگەلىك شتى تر كە ئەنجام دراۋە ۋەخوا پىشتىوان بىت گەلىك ئامانجى دىكە و
گەلىك بىنەماۋ ئەسل و بنچىنەي دىكە، كەخوا پىشتىوان بىت لەداھاتودا پابەندىيان
پىۋە دەكرىت ۋە (انشاءالله) دەدرەوشىندىرئىنەۋە لە (كۆمەلى ئىسلامىي) دا.

۲-يەكى دىكە لەۋ گەلىي و گازندەۋ پەخنانەي كەھەيە ئەۋەيە كەدەلىن:
خۇ (كۆمەلى ئىسلامىي) ىش كۆمەلىك كەم و كوپىي ھەن و فلان شتە بۇچى
ۋايە؟ يان فلان شتەيش نەچۆتە جىگەي خۇي و سەيركەن فلان پەفتارو فلان
شتەيش ھەرۋەك ھى سەردەمى (بزووتنەۋە) يە... ھېدا!!

جا لەۋەلامى ئەۋجۇرە گەلىي و گازندەۋ سەرنىج دانە پەشپىنانەيەشدا دەلىين:
ھىچ كاتىك ئىمە ئىدىعاي ئەۋەمان نەكردەۋ كە لەھەمۆر ئاۋان پەپىۋىنەۋە
بەپەي خۇمان لەئاۋ دەرھىناۋەۋ لەھەمۆۋ خەمىك پەخسىۋىن، بەلكو دان
بەكەم و كوپىي دادىنن ۋە بەراستىش كىردەۋەي ئىنسان لەكەم و كوپىي خالى
نابىت: ۋەك پىغەمبەرمان ﷺ فەرموۋىيەتى: (كل بني آدم خطاء وخير الخطائين
التواوبون) رواه احمد وابوداود.

بەلام ئەۋەكەم و كوپىي يانەي كەفرزە لەئىشى ئىسلامىي دەبىر و ۋاي
لەدەكەن كە لەنىۋەپۆك (محتوى) ى خۇي خالى بىكەنەۋە كەنەبىۋىي بەرنامە
(منهج) ئىكە، نەبۋىي قىيادەيەكى سەر راست (رشيد) ە، نەبۋىي شوۋپايە،
نەبۋىي دەست پاكىيە، نەبۋىي بەردەۋامى پابەندىيە بە (ثوابت) ى

شهرعی یه وه، وه نه بوونی واقع بینیی، سوپاس بۆ خوا که نه وانه مان چاره سهر کردوه و بهرده و امیشتین له سهر زیاتر قبول کردنه وهی نه وانه، وه چاره سهر کردنی نه و گرفتانه ی دیکه ش که هه ن.

ئنجا له راستی دا هه بوونی که م و کوپیی ده بی هانده ری زیاتر کارکردن و جیددیته ی زیاتر و باشت بیت نه ک بیانوو پاساوی هه لخران و پشت کردنه وه و پالدا نه وه و ازه ینان، به لئ ئیمه ده لئین، به ته نکید که م و کوپیمان هه یه به لام هه ره که سیک که که م و کوپیی به کان ده بیینی با بیت له گه لماندا چاک بکات، نه گه رنا نه و ره خنه گرته نی نه و که ناماده نی یه که م و کوپیی به کانمان له گه ل چاک بکات یه کیکه له عه یبه کان، ره خنه گرته نی که ته نیا قسه بیت واته: (وه ستای قسان و کۆله واری ده ستان) بی بۆ خۆی یه کیکه له عه یبه کان و یه کیکه له که م و کوپیی به کانمان، که بیین هه ره عه یبه کانی خۆمان بژمیرین به لام قول هه ل نه که یین له چاک کردنی عه یبه کان، ئیمه ده لئین: عه یب و که م و کوپیی هه یه به لام نه وه نین که به شیوه یه ک بن چاره سهر نه کرین، نه و شتانه ی که سهره کی و بنه په تین ئیمه کاری زۆرمان کردوه که چاره سهر یان بکه یین، وه (انشا الله) زیاتریش کاریان له سهر ده که یین، هه ندیک شتی دیکه ش ماوه که به راستی چاره سهر و گۆرینیان پیویستی به پله پله یی (تدرج) هه یه و پیویستی به زه مه ن و کات هه یه، نه وانه ی که شاره زای ده روون ناسیی و کۆمه ل ناسیی هه ن، ده زانن که گۆرانکاری و گۆران به سهر نه فسی ئینسان و عه قلی ئینسان و ته بیعه تی ئینساندا هینان پیویستی به کات و به سه برگرتن ده کات، خۆای پهروه ردگار له و هه موو ئایه تانه دا به پیغه مبه ر ﷺ ده فهرموئ: سه بر بگره (واصب)، چاوه پی به (فانتظر)، په له مه که (ولا تستعجل لهم) به لام هه لبه ته له گه ل کارکردنا.

۳- وه له و باره شه وه که شت به ئیمه ده گوتری و، هه ندیک پرپاگه نده و زمان لیکوتان و چه و شه کاری مان به رانبه ر ده کری، وه ک (کۆمه لی ئیسلامیی)، به کورتی ده لئین:—

بېنگومان نه گهر بېت و ئېمه بمانه وئ ولامى هه موو ئه و شتانه بدهينه وه كه
 دهره ق به ئېمه ده گوتري و ده كرين، وختيكي زوري خومان به هه ده ده دين،
 له بهر نه وه ئېمه هه له سه ره تاي ئي علان كر دني (كۆمهلى ئيسلامىي) يه وه له سه ره
 خومان و له سه ره براياني خومانمان كرده مه رج كه ده بئ خومان بپاري زين و
 خومان كۆترو و مهر زه م بكه ين، كه سيك^(۵) كه ده ستر ئيژي مان ده كاته سه ره
 مه گه زور له سنو وري به ريته ده رو به تر سنو كمان لئ حالي بېت و به نا چاري
 ولاميكي بدهينه وه تاكو حالي بكه ين كه نه يناسيوي، نه گه رنا نابئ ولام
 بدهينه وه، و كه سيك كه زمان دريژيمان ده كاته سه رو و تارمان له سه ره ده دات و
 به يانمان له سه ره ده ره كات و ناميلكه مان له سه ره ده نو سيك، ئېمه نابئ ولام
 بدهينه وه، بؤ؟ چونكه دياره شه يتان زه فه ري به و بر دوه و له خشته ي بر دوه
 نه گه رنا دنيا پر ه له كافرو مونا فيق بؤ ده بئ خه ريكي چوار براي مسولمانى
 خوي بېت سه ره ئيشه يان بؤ دروست بكات و پرو پا گه نده و درؤ و ده له سه يان
 به دوا دا بكات و بوختانيان بؤ هه لبه ستن، يان له پشت په رده ي ره شه وه
 ته ماشايان بكات، يان ته نانه ت نه گه ر عه يبيشيان هه بئ عه يبه كانيان
 بژمي ريت!! ئايا خه لكى عه يبدار تر زور نيه!! يان ئايا نه گه ر نه و برا
 مسولمانه خه ريكي عه يبه كاني خوي بېت با شتر نيه!! وهك پيغه مبه ري خوا
 ﴿فهرموويه تي: (طوبى لمن شغلته حبه هن عيوب الناس).﴾

نجا كه نه و برا مسولمانه سه رگه ر دانه مان شه يتان زه فه ري پئ بر دوه و به بوغزو
 كينه و درايه تي و نازارداني ئېمه يه وه خه ريك كرده، ده با ئېمه يش وريا بين و شه يتان
 زه فه رمان پئ نه بات و به نه وه وه خه ريكمان نه كات. با ئېمه سه رگه رمى كار بين، وهك
 خواي په ره ره دگار ده فه رموي: (وَقُلْ اَعْمَلُوا لِمَا تَمَيَّزْتُمْ بِهِ وَاللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ
 وَتَتَرَدُّونَ اِلَىٰ عَالَمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ) (البقرة: ۱۰۵)
 به لئ با ئېمه كار بكه ين و گوئ به نازار نه ده ين جا ئېمه نه وه ي گوتم له سه ره

^(۵) دياره مه به ستمان كه سيكي مسولمان و نئو نه هلى ئيسلامه.

خۇمانمان كىرگۈتە مەرج و بىر يارمان داۋە، سوپاس بۇ خوا تانىستاش ھەر پابەندىي (الزام) مان بەو بەلئىنەۋە كىردەۋ خوا يارىي بەردەۋامىش دەيىن.

بەلئى ئىمە زۇرجاران دەستىرىژىي مان كرايە سەر، كەمىن و بۇسەمان بۇ دانرا، خەلگىك پىلان و فىل و نەخشەي خەراپى بۇ داپشتىن، بەئەھلى كوفر ھەرپەشەمان لىكرا، بەيانمان لەسەر دەرگرا، وتارمان لەسەردراۋ نامىلكەيان لەسەر دەرگىدىن، پروپاگەندەي زۇريان بۇ كىردىن، بەلام ھەمىشە ھەولمان داۋە كەخۇمان مەرزەم بگەين، ۋە برايانىشمان بەھەمان شىۋە، كە بەپاستى من زۇر سوپاسى ھەموو برايانى موحاھىدو خوشكان و ئەندامان و دۇست و لايەنگرانمان دەكەم كە پابەندىيەيان ھەبوو بە بىرارو بەفەرمانى سەرۋىي خۇيانەۋە، ۋە لەگەل ئەو خەلكانە نەچۈنە تەرازوۋەۋە كەبەدەست و زمان و كىردەۋە دژايەتى ئىمەيان كىرد، بەپاستى من زۇر سوپاسيان دەكەم ۋەك لەگەلىك وتارو بۇئەدا سوپاسمان كىردون.

ۋە بۇ ئەۋانەش كەبراى مەسولمانى خۇمانن و بەخراپە باسما دەكەن و پروپاگەندەمان لەدژ دەكەن و گەلىك جار درۆ بوختانمان بۇ ھەلدەپەستىن، ئىمە لەخۋاى پەرۋەردگار دەپارپىنەۋە كەشىفايان بدات و ئىصلاحى حالىيان بكات، خۋاى پەرۋەردگار و ايان لىبكات كەعەيپەكانى خۇيان بىيىن و خەرىكى چاككىردنى عەيپەكانى خۇيان بن ۋە ئىمە ئەۋان و ھەموومان خەرىكى ئەۋە بىن كەئەۋ مىللەت و ۋلاتەي خۇمان بەنوورى ئيمان و ئىسلام ھىدايەت بدەين و ئاۋەدان بگەينەۋەۋ، خەرىكى ۋردە شەپو ۋردە گرفت و كىشەي لاپەلا نەبىن و، خەرىكى ھۇنىنەۋەي عەيىبى يەكتر نەبىن، بەلكو خەرىكى ئەۋە بىن كەچۇن ئەۋ خەلگ و مىللەت و ۋلاتەي خۇمان بەيىنە ژىر چەترو سىبەرى ئىسلام و ژىر سايەي شەرىعەتى خۋاى پەرۋەردگار، ۋە پاشان ئەۋ واقىعە ئىسلامىيەي كە لەكوردستاندايە - ۋە خوا پىشتىۋان بىت دەبىت بەكىيان و قەۋارەيەك - فراۋانترىشى بگەين كەشۋىنەنى تىرىش بگىرتەۋە خەلگى تىرىش و مەسولمانانى تىرىش لىي بەھرەمەند بن، باخەرىكى ئەۋە بىن.

بەئى بانيمة بۇ ئەو نامانچە گەورانە ھەول بىدەين و ئاوا تەماشاي ئەو ئاسۇ
 دوورانە بىكەين، نەك (پى) مان لەبەر (پى) بنالقى و خەرىكى سەرنىشاندىنى
 يەكتر بىن! كە بە تەئكىد تەنيا شەيتان و شوئىنكە وتوانى بەوجۆرە پەفتارە
 خۇشحال دەبن و ھەر دوژمنانى ئىسلام كەلگى ئى وەردەگرن، وە ئەو ەى زەرەر و
 زىيانى لىدەكات تەنيا ئەھلى ئىسلامە.

جا وەك لەسەرەتاوہ لەسەر خۇمانمان بەمەرج گرتوہ و کردوومانە بە بەئىن و
 پەيمان كە نەچىنە ئەو جۆرە مەيدانانەوہ و نەچىنە ئىو بازاڤى ئەو جۆرە
 پەفتارە سووگەلەنەوہ، (انشاءاللہ) لەوہ و پاشىش ھەر پابەند دەبن، وە دوعاى
 شىفاش بۇ ئەو برايانە دەكەين، وە خوا پىشتىوان بىت پۇژىكىش دىت
 كەھەموو تواناو وزە (طاقتە) كان نەك ھەر لەئاستى كوردستاندا بەلكو لەسەر
 ئاستى عىراق و لەسەر ئاستى ولاتانى ناوچەكەو لەسەر ئاستى جىھانى
 ئىسلام و ئۇممەتى پىغەمبەر ﷺ ھەموو تواناو وزەى مسولمانان بەرەو
 تەحقىقى نامانچە شەرىى بەگەرەو بالاىەكان كەبرىتى بە لە سىادەت و
 بالادەستى شەرىعتى خواى پەرورەدگار و برىتى بە چەسپاندىنى عەدالەتى
 شەرىعتى خواى پەرورەدگار وە سەرەنجام سەرفراز و بەختەوەر كەردنى ھەموو
 مەرقاىەتى، خوا پىشتىوان بى ھەموو تواناو وزەكان بەرەو ئەو نامانچانە
 ئاراستە دەكرىن، وە خواى پەرورەدگار بىش عاقىبەت و سەرەنجامى ھەموو
 لایەكمان خىر بىكات.

ئىوہىش براو خوشكانى مسولمانان لەھەندەران، لەو ولاتانە كە ولاتانى
 ئەھلى كوڤرن، وەسىستەم و حوكمەكانى ئەھلى كوڤر بەسەرياندا حاكمن،
 بۇتان لەخواى پەرورەدگار دەپارپىنەوہ كە تەوفىقتان بدات خۇراگر بن و
 دامەزراو و نەلەخشائ و بن و ئىمان و دىنەكەتان بەھىچ شتىك نەگۆرنەوہ،
 پەوشت و ئاكارى بەرزى خۇتان و خىزان و دەرو دراوسى و خزم و دوستانقان
 بپارىزن، وە ئەو ەندەى كەلەوئى لەو ولاتانە دەژىن و دەمىننەوہ و پىويست

دەكات لەوئى بىمىننەو، بەشىوئەيك بژىنو بەشىوئەيك بىمىننەو كە
پەزامەندىي خوا وەدەست بىنن، وە بەدەستكەوتى باشىشەو لەپووى
ماددى و مەعنەوييەو بگەپننەو، تا (انشاءالله) بەختەوئەرىي دنياو دوا پوژ بو
خوتان مسوگەر بگەن.

وە لەكوتايى قسەو ئاموژرگاي يەكانم دا دەئيم: ھەموو لايەكتان بەو خوايە
دەسپيرم كە ھەر شتەك پىي بسپيردرى زايەى ناكات

وصلی اللہ علی محمد وعلی الہ وصحبہ اجمعین

وآخر دعوانا ان الحمد للہ رب العالمین

۱۷/جمادی الاولی ۱۴۲۳

دوا پاکنووس و پیداجوونەوہی

۲۷/۷/۲۰۲۲ تاران / ھۆتیل (بزرگ تہران).

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

۴۳
www.alibapir.net

ناوەرۆك

لاپەرە

۳

۴

۵

۷

۱۵

۱۷

۲۰

۲۲

۲۵

۲۷

۲۹

۳۱

۳۵

بابەت

پیشکەش بى

ئەم ناملىكەيە

پیشەكى

يەكەم: ھۆكۈمەتنىڭ بىر ھەندەران كىرىش لىپىسىنى شەرتە

دوۋەم: مەسئۇل بىلەن شەرتەيەك بىر ھەم مەسئۇل چۈشۈرۈش ۋە ۋەتەن

ھەم پىشەكە ئىكەن شەرتەيەك خۇش بىلەن بىلەن. ۱

سەيەم: چۈشۈرۈش ھەم مەسئۇل بىلەن ۋە ۋەتەن كەڭەش

چۈشۈرۈش: چۈشۈرۈش ھەم مەسئۇل بىلەن ۋە ۋەتەن

پىشەكە: بىر ھەم مەسئۇل بىلەن ۋە ۋەتەن

شەرتەم: كەڭەش ۋە ۋەتەن بىلەن ۋە ۋەتەن

ھەم مەسئۇل بىلەن ۋە ۋەتەن

ھەم مەسئۇل بىلەن ۋە ۋەتەن

نۆيەم: ھەم مەسئۇل بىلەن ۋە ۋەتەن

دەيەم ۋە ۋەتەن: ھەم مەسئۇل بىلەن ۋە ۋەتەن

راستىيەك ۋە ۋەتەن ئىسلامىيەت.

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

www.alibapir.net

ameer.maktab@yahoo.com

/AliBapir

/AliBapir

/MediaAmeerOffice

www.alibapir.net

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ * وَلَا تَكُونُوا
كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ *

(الحشر: ۱۸-۱۹)

ژماره‌ی سپار دنی (۴۶۲) ی سالی ۲۰۰۲ ی وه اړه‌تی روښن‌یې در او ده‌تی

www.alibapir.net